

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Bruhn, Rose.
Titel Title:	<u>Mors Arv.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : H. Hagerup, 1908
Fysiske størrelse Physical extent:	105 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

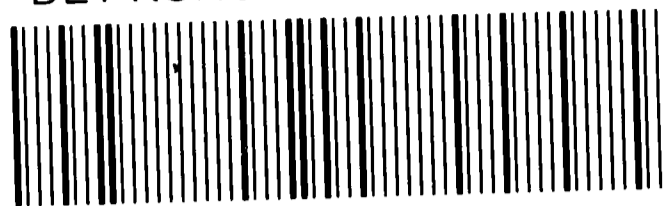
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57, - 102.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023480884

5

ROSE BRUHN

MORS ARV

KØBENHAVN · H. HAGERUP'S FORLAG
HOVEDKOMMISSIONÆR FOR NORGE: H. ASCHEHOUG & Co.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

MORS ARV

1909 2 402.

ROSE BRUHN

MORS ARV

H. HAGERUP'S FORLAG
KØBENHAVN

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) Kjøbenhavn.

1908

INDLEDNING.

LIVETS jagende Hast har givet mig en Fristund. Det er saa nyt for mig, at jeg vil sætte mig stille hen, — ikke for at gruble, men for at mindes den Tid, da jeg var ung, glad og lykkelig — da Dagene var fulde af Lys og Sol, fordi der ingen Fortrydelse var over Dagen i Gaar og ingen Bekymring for Dagen i Morgen.

Naar Menneskene er lykkelige, har de ingen stor Historie. Livet glider saa stille og fredfyldt hen i det jævne. Derfor vil jeg ogsaa nu mindes den rige, glade Barndomstid og genkalde i Erindringerne de Begivenheder, som har prentet sig ind i mit Sind, dem jeg nu helst vil dvæle ved, mens Haaret graaner og Øjet bliver træt.

Underligt, at man altid mindes det, som ligger længst tilbage i Tiden! — Saadan gaar det ogsaa mig i denne stille Stund, da mit Livs Sol dukker sig i Mindernes Hav og jeg ved, at den lange, evige Nat rykker frem med hastende Skridt.

Jeg vil berette om det, der skete i min Barndom og første Ungdom, og om det, som min Mo-

der fortalte mig i de stille Mørkningstimer i det gamle; lave Barndomshjem deroppe i den lille By bag Skoven ved Fjorden, der den Gang var hele min Verden.

Og denne Verden var slet ikke saa lille, som man skulde tro; thi hvorhen jeg end saa, voksede Sagnene op som Paddehattene paa en Septemberdag, og Horisonten kransedes af det store, aabne Hav, der bar mine Ønsker og Længsler ud over alle Grænser og satte Maal mod det højeste.

Nu, jeg øjner Vejs Ende og lader Blikket glide tilbage paa de Maal, som naedes, ved jeg, at de ikke har været Kampen værd

Men her vil jeg kun fortælle saa jævnt og stilfærdigt, som sad jeg mellem mine Børn en stille Vinteraften ved Arnen og fortalte dem om, hvordan Livet formede sig for mangfoldige Aar siden, da jeg intet Krav stillede til det, og Livets store Puls-slag til Gengæld heller ikke naede mig.

Jeg har et gammelt Arvestykke. Det er en kinesisk Krukke. Stor og sekskantet staar den paa Konsollen med sine dobbelte Laag. Det øverste buede er der Huller i; men under det sidder et tætsluttende, som gemmer godt for Krukkens Indhold, — tørrede Blomster, — Nelliker, Violer, Roser, Reseda og Lavendler.

Det var min Moders Hemmelighed at destillere en fin Essens af Blomsterblade, Ambra og Myrrha, og denne Essens blev saa hældt over Blomsterne i Krukken.

Hun lærte mig Kunsten; derfor gemmer det gamle Arvestykke ogsaa hos mig paa en fin og enfoldig Duft af Vaarens og Sommerens rige Overflod.

Hver Gang jeg løfter Laaget, er det, som om de søde Blomsterdufte stiger op i Følge med de gamle Minder, der stiltfærdig hvisker om det, der hændte for mangfoldige Aar siden.

Hør nu, hvad de beretter! —

DET var nu ikke saa meget rede Penge, som blev Mors Arvelod fra det gamle Hjem midt inde i Grib Skov. Hun fik, da hun blev gift, — foruden Uldent og Linned i ordentlig og tilbørligt Maal, — en Sofa, seks Stole, et Bord og et Hjørneskab samt et gammelt Chatol, der i umindelige Tider var gaaet i Arv fra Slægt til Slægt.

Møblerne var solide og gode, af den Slags, som var Datidens vanlige Brug. Sofa og Stole var med Hestehaars Betræk, Træet fint og blankt Mahogni med smuk Indlægning, Klapbordet stod paa en mærkelig Søjlefod, som endte i et Slags Underbord, hvori der var Rum, som vi Børn fik Lov til at gemme vort tarvelige Legetøj i. Sofaen var haardt stoppet; den mindede mest om Stenbænken ude i Haven under Valdneøddetræet.

Hvor var man nøjsomme og glade for lidt den Gang! Min gamle Kludedukke, Dorthe, sov saa sødt og godt i »Underbordet« ved Siden af A. B. C.'en og det slidte Lotterispil, som forresten kun kom frem, naar vi havde Børnefremmede og vi fik en

Firskilling til at købe Rosiner og Figner for til at spille om.

Foruden dette ejede vi et solidt og praktisk Stykke Legetøj, som irriterede os til Raseri, fordi vi ikke med vor bedste Villie saa os i Stand til at faa revet det i Stykker. Det var en lille Trillebør med en Mand foran, der bevægede Benene som Trommestikker, naar vi rullede af med Køretøjet. Vor gamle Karl, Rasmus, som var baade nævenyttig og lidt af en Tusindkunstner, havde lavet det. Og saa solidt, med Jærnkramper og Staalstivere som Forbindelsesled mellem Trillebørens og Mandens Arme og Ben var det konstrueret, at det var os en Umulighed at faa det skilt ad, hvormeget vi end rev og sled i det, lirkede og pillede ved det. Jeg har set min Broder, højrød i Ansigtet af Arrigskab og Anstrengelse, slynge det mod Havens Stengærde, uden at det saameget som forandrede Mandens sterotype, malede Smil paa det Egetræs Hoved, der med Hat og det hele var skaaret ud af ét Stykke. End ikke de solide Vadmeis Klæder kunde vi faa slidt af ham. Det Stykke Legetøj drillede os, paa samme Tid som vi elskede det, fordi ingen Byrde var for tung til at læsses paa det, naar vi trillede Sten og gammelt Jærnskrammel til vor Fæstning oppe i Vænget under Skovbrynet.

Da vi blev store og vor Barnepige var bleven gift, gik det i Arv til hendes Børn, og nu er det Arvestykke i Slægten der, mens Børnebørnene sta-

dig i afmægtig Trods slider i det. Da jeg saa det sidst, for nogle Aar siden, havde Overlasten kun resulteret i, at et Stykke af den Egetræs Hatteskygge var slaaet af, og at Manden havde faaet et Sækkelærreds Forklæde paa for at dække over hans luvslidte Klæder.

*

*

*

Morfar var lige død, og Mormor stod for Opbrud fra det gamle Hjem i Skovfogedgaarden.

Hun vilde ikke flytte til os, fordi hun nok ikke rigtig kunde lide sin Svingersøn.

I Frederiksborg Nyhuse fandt hun sig et lille Hjem, og der boede hun til faa Aar før sin Død og levede pænt af sin Pension som kngl. Skovfogedenke.

Tre Ting var der, som hun ikke nænnede at skille sig ved paa almindelig Vis, da Opbruddet stod for Døren. Ja, det lyder maaske lidt underligt at sige »Ting« om levende Væsener, — for det var en Kat, en Hest og en Hund.

Hesten var en køn, brun Hoppe, som hed Lotte. Hunden hed Unkas og var af god Race, en brunspættet Jagthund, vel dresseret og ellers godt opdraget. Katten var ogsaa Racedyr, stor, trind og tigret med busket Hale, — »Misse-graa-Kat« kaldte vi den.

Der var forresten én Ting til, som det ogsaa er underligt at kalde for en »Ting«. Det var Mor-

mors gamle Karl, Rasmus Kistrup. Han havde tjent paa Ostrup Skovfogedsted i henved 30 Aar. Nu ved Opbruddet blev han hjemløs, og saa syntes han ikke, han kunde finde sig til Rette paa Egnen mellem de store Skove, naar der kom fremmede Folk i Embedet og anden Omvæltning i Sagerne.

Det gamle Skovfogedsted skulde rives ned, og da Embedet var stort, skulde det nu ophøjes til et Skovriderembede.

Saa en skønne Dag lod Mormor Rasmus Kistrup spænde Lotte for Fjedervognen. Rasmus og hun satte sig i Agestolen foran, bag i Vognen blev lagt et Knippe Halm og deri sprang Unkas op og lagde sig, efter at Mormor havde gjort den begribelig, at de skulde paa en saa lang Køretur, at den gjorde bedst i at age, istedetfor at løbe bag efter med Tungen ud af Halsen. I en Kurv, som stod paa Skødet af Mormor, laa Misse-graa-Kat.

Nu gik det afsted gennem Skoven, forbi Strøgaardsvang til Ullerød og derfra videre ad den slagne Landevej nord paa, hvor vi boede i den gamle, lave Garvergaard i den lille Fabriksby ved Issefjorden.

Naar jeg nu vil fortælle disse Dyrs underlige Saga, saa maa jeg begynde med at sige, at jeg i min Barndom har omgaaedes saa mange Dyr og blandt dem fundet mine bedste Venner, de Venner, som ikke sveg og som var trofaste til Døden. Jeg holdt af dem, forstod deres stumme Sprog og aflurede dem deres Ejendommeligheder; — thi lige-

som der findes nogle underlige Fyre blandt Menneskene, saaledes findes der ogsaa ejendommelige Særlinge blandt Dyrene.

Naar Mormor kom paa Besøg, blev der altid Glæde. Hun var saadant et godt og fredsælt Menneske, i hvem der ikke var Svig. Hun havde en skarp og klar Forstand og en stærkt udviklet Retfærdighedsfølelse. Ud fra denne bedømte hun sine Folk. Men havde hun en Gang faaet noget imod nogen, saa kunde hun baade være haard og uforsonlig.

Sin Svigersøn, min Far, havde hun aldrig ret kunnet lide, og hun var ikke til at formaa til at sige »Du« til ham. Med det mere fremmede »De« holdt hun ham paa Afstand. Min Moder var dette en Sorg, fordi Forholdet var det bedste mellem mine Forældre.

Mor sagde en Gang, at Mormors Uvillie mod min Far nok kom af, at hun ikke kunde tilgive ham, at han var brudt ud fra Embedsstanden i Skov-Etaten for at blive Haandværker. Da han var en Skovridersøn, fandt hun dette baade uværdigt og lidet pietetsfuldt mod Forfædrene paa begge Sider i Slægten, som bestandig havde været Forstembedsmænd.

I det frie Jægerliv var jo hendes eneste Datter opdraget, og udpræget Friluftsnatur, som hun var, passede hun efter Mormors Mening ikke til at sidde i den gamle Garvergaard i den lille By. — Og Mormor havde Ret; thi var der noget, Mor sav-

nede, saa var det det rige, friske Naturliv, som hendes Barndom og Ungdom var henrundet i.

Med Faderen, den gamle, statelige Skovfoged, havde hun fra lille Barn strejft rundt i hans store Distrikt deroppe i Grib Skov. Bøssen havde hun paa Nakken ligesom han, sikkert og godt skød hun. Mangfoldige var de Stykker Vildt, hun havde nedlagt; vore Knagerækker i det gamle Hjem vidnede om det, thi det var Gevirer og Takker fra de Kronhjorte, Daa og Raavildt, som hun selv havde skudt. Endnu som gammel Kone var hendes Stolt-hed den smukke Doublet med Sølv- og Perlemors Indlægning, som Frederik VII. havde givet hende efter en af de kongelige Jagter, hun var med til i Grib Skov, og hvor hun havde skudt 3 Ræve og 4 Stykker Daavildt, — ikke én Gang havde hun skudt forbi, det bevidnede Klapperne, som saa hende paa Post. Da Jagten var endt og Kongen kom hen til hende og sagde: »Naa, Marie, hvad har Du skudt?« og hun saa stolt kunde pege paa sin Bunke, da anerkendte han det ret højlydt i Grevindens og Kavallerernes Nærværelse; men det blev unaadig taget op af Louise Danner, for hun havde været uheldig og ikke faaet Ram paa et eneste Dyr.

Da Mor fik Doubletten sendt, fulgte der et Brev egenhændig fra Kongen, hvori der stod:

»Jeg vilde ønske, jeg havde mange Skytter af Din Kaliber i min Hofstat, Marie Erhardt.

Frederik Rex.«

Ja, naar Mor i Skumringen begyndte at fortælle om Jægerlivet i de store Grib Skove, da var der spændt Lytten fra os Børn, og fra de Voksne for den Sags Skyld med, for det var det frie Livs Æventyr, hvor Krybskytter, Kulsvierlivet og det ret intime Kendskab til den berygtede Forbryder, Jens Omgang, spillede Hovedrollerne.

Hun og Rasmus Kistrup havde en Kulmile i Fællesskab og naar Regnskabet to Gange om Aaret gjordes op, — efter at de svingende Læs Trækul var blevne kørt til København, og der solgte til Dagens Pris, var det Hundreder af Rigsdaler, som blev Udbyttet. Paa en saadan Hjemtur var det ved Nattetide, at et truende: »Holdt«, lød til dem fra en skummel Fyr, som havde ligget skjult bag Grøftekanten og pludselig med Bøssen i Haanden sprang frem og tog Hestene i Hovedtøjet, saa de stejlede.

Mor havde Unkas med. »Puds ham,« sagde hun, og den fo'r løs paa ham, saa han maatte slippe Taget i Hestene.

»Er det Dig, Jens Omgang?« raabte Mor.

»Ja, vel er det det, Jomfru Erhardt, og hvis Du ikke kalder den forbandede Hund tilbage, saa skyder jeg den.«

»Nej, Du gør ikke, Jens, for det kunde hænde, det gik Dig galt. Vi er ikke saa tossede at køre ubevæbnede paa Skovveje ved Nattetid.« Mor lagde Bøssen an, og tog rolig Sigte paa ham. Jens

kunde ikke frigøre sig for Hunden, saa han kunde komme til at skyde.

»Smid Bøssen fra Dig, saa skal jeg holde Unkas tilbage!«

»Kan jeg saa stole paa, Du ikke skyder?« Jens var skambidt i begge Hænder, Blodet drev af dem.

»Ja, det kan Du, men saa skyder Du heller ikke, naar vi vender Ryggen til Dig.«

»Det er et Ord!«

Mor kaldte Unkas til sig, da Jens havde kastet Bøssen i Vejgrøften.

Kør nu til, Rasmus, for jeg stoler ikke paa den Gavtyv. Der smældedes paa Hestene og afsted fo'r de, mens Mor laa paa Knæ i Agestolen, parat til at skyde, dersom Jens gjorde mindste Tegn til at tage Bøssen op, saalænge de var indenfor Skudvidde.

»Den var ellers nær efter os,« sagde Rasmus Kistrup, da de begyndte at trække Vejret efter Forskrækkelsen.

Ved Siden af Vognen løb Unkas, vagtsom vejrende, om der skulde vise sig nye Farer. — Intet Under, at Mor elskede det Dyr som en kær og trofast Ven.

Alt saadant kunde Mor fortælle om, saa hun, naar hun kom ind paa de Erindringer, glemte Klokkeslettet for Maaltiderne, og Svendene og Arbejdsfolkene fra Garveriet pludselig kom travende ind for at faa deres Mellemmad. Saa fo'r hun op, naar hun hørte Træskotrampen ved Døren, løb ud

i Spisekammeret med mig og Ane i Hælene, og vi maatte nu enkeltvis lange Rundtenommerne ind til Folkene, der stiltfærdig sad og ventede, — det gjaldt jo blot om, der ingen Tid spildtes, for saa var Far ikke blid. — Ved saadanne Lejligheder, naar Far skændte, fordi Maden ikke stod parat, har jeg hørt Mor sige med Bitterhed i Tonefaldet: »Racedyr skulde nu aldrig staa bundne, for det er at gøre Vold paa deres Natur.«

Men førend jeg gaar videre i Beretningen om Mors Arvegods, maa jeg fortælle nogle

Erindringer om Frederik VII.

Det var i de Tider, Frederik VII. holdt Hof paa Frederiksborg Slot, nogle Aar før Branden.

Tit og ofte kom han bag paa Morfar og Mormor for at holde Hvil ved Skovløberstedet, der laa vel en fem Fjerdingsvej fra Slottet.

Mormor maatte da skynde sig at lave hans Livret, stegt Flæsk med Æbler. Han vilde have det ind paa Panden med en god dansk Dram til.

Hans Ridehest blev saa gerne staaende i Stalden, mens han og Morfar tog Bøssen over Skuldrene og travede sammen ind i Skoven paa en lille Jagtronde. Mor og Unkas fik gerne Lov til at gaa med, men selvfølgelig, mødte de et Stykke Vildt, skulde Kongen selv skyde det. Nogen særlig fin Skytte var han ikke. Hændte det, at han kun fik

givet Dyret et Strejskud, saa bandede og rasede han og gav Hunden og Bøssen Skylden. En Gang, da han havde skamskudt en Daahind og den undslap, kunde Mor ikke dy sig, men sagde:

»Det gjorde Deres Majestæt skidt!«

Kongen vendte sig om til hende og sagde arrigt:

»Kan Du maaske gøre det bedre?«

»Det kan jeg, Deres Majestæt,« og dermed fløjtede hun af Hunden og løb i Retning med Blodsporene. Daavildtet fandt hun ogsaa, og da Unkas forstod, hvad det gjaldt, fik han omgaaet og jaget det i Retning af Mor. Hun sendte det sin Kugle i Spejlet, saa det straks faldt. Kongen og Morfar kom til ved Skuddet. Kongen gik hen og undersøgte det og fandt baade sit eget og Mors Skudsaar.

»Saadan tror jeg, et Skud skal være,« sagde hun vigtig.

»Aa — hold Kæft, Du skal vel ikke lære Din Konge at skyde.«

»Om Forladelse, Deres Majestæt.«

»Skuddet er godt nok, Din Vigtigper,« sagde han og vendte sig leende og godmodig om mod hende. »Der har Du en Skraa for det.« —

Saa travede de videre, Bakke op og Bakke ned. Kongen var svær, saa han stønnede ved det, Morfar var gammel og stakaandet. Midt paa en stejl Skovbakke standsede Morfar; han kunde ikke mere.

»Deres Majestæt, nu har vi to da en levende Følelse af, hvad det egentlig var for et Arbejde Napoleon udførte, da han gik over Alperne.

»Ja, Du har saagu' Ret, Erhardt, vi ligner ham vist ogsaa deri, at vi har Trosset med os.« Han pegede over Skulderen paa Mor, som gik bagefter og trolig slæbte paa Daadyret for at faa det hen til den nærmeste Skovløber, der saa skulde bringe det videre til Slottet.

Da de naaede op over Bakkekammen, maatte Kongen hvile. Han lagde sig, saa lang han var, i det brune Løv. Den lille, korte Pibe kom frem, og Morfar fik sig en frisk Skraa af Kongens egen Daase. Pludselig vendte han sig, — med et af de raske Kast, som var ham egen — om til Mor og sagde:

»Naa, saa Du vil gifte Dig med ham, den Vindbøjtel dernede fra Skovfryd?«

Mor blev blussende rød, Forlovelsen var kun lige i sin Vorden, der var hverken drukket Fæstensøl eller vekslet Ringe endnu. Morfar havde nok Færten, men vidste ikke noget rigtig med Sikkerhed, saa dette kom meget ubelejligt. — Da Kongen mærkede, dette Spørgsmaal forvirrede Mor, morede det ham at fortsætte. Det med Skuddet, havde han ikke glemt, nu fik han Lyst til at være ondskabsfuld:

»Du tror kanske ikke, jeg saa Jer forleden nede i Holtet ved Nøddebo, da I sad og kurrede og næbbedes paa Bænken under den store Bøg. —

Du skulde ikke gøre det, Marie. Nu har jeg været gift tre Gange og er kommet skidt fra det alle Gange, saa jeg kan tale af Erfaring. Man fortryder det blot, naar man sidder i'et.«

»Jeg tror dog ikke, Deres Majestæt fortryder noget denne sidste Gang.«

»Aa — nej, saagu'. Men det er en Pokkers Ulejlighed og volder saa mange Ærgrelser. De første var saa fine, at man ikke turde spytte paa sit eget Gulv. Saa sa'e jeg, at de kunde gaa Fanden i Vold, og det gjorde de. — Og nu, — ja, nu er det jo saadan, at vi ikke kan faa en »Blods-dame« ind i vor Hofstat. Jeg er ligeglad og gir' det Krapyl Døden og Djævelen, men det ærgrer min Kone. — Kunde Du Marie, ikke ha' Lyst til at tjene Grevinden og komme til Residensen?«

»Deres Majestæt, der flyder saamænd ikke en Draabe blaat Blod i mine Aarer, — og, saa er der jo ogsaa det, — Grevinden kan ikke lide mig.«

»Død og Pine, nej, det er sandt! — Men hvor kunde det nu ogsaa falde Dig ind at skyde flere Stykker Vildt paa Jagten i Fjor end hun?«

»Jeg var heldig, Deres Majestæt, — og saa havde jeg jo Unkas, — den og Klapperne gennede nu Vildtet lige hen for Næsen af mig. Men forresten saa tog jeg kun det, som først havde passeret Grevindens Linie.«

»Ja vist — ja vist, det er ikke Dig, der skyder særlig godt. Du har en god Hund, skal jeg sige

Dig. Men hvorfor kunde den nu ikke genne Hinden ordentlig hen til mig i Dag?»

»Hunden gjorde sin Pligt. Deres Majestæt skød for tidligt.«

»Hvad siger Du?»

»Ja — undskyld, Deres Majestæt spurgte.«

»Jamen, den kunde ha' gennet det tilbage, da den saa, det var anskudt?»

»Den blev fornærmet. Et daarligt Skud taaler den ikke. Og saa er der det ved det, den har jo før været med Kongen paa Jagt.«

»Marie, Marie,« hviskede Morfar.

»Hun er ikke forknyt. Gud hjælpe den Mand, der faar hende, han faar det ikke bedre end han kan taale det. — Naa, der har Du alligevel en frisk Skraa. Du kan beholde Daasen med,« sagde Kongen leende idet han rejste sig og travede videre.

Den smukke Sølv Rococo-Daase hørte siden til Mors Relikvier, og nu er den gaaet i Arv til mig. Og mens jeg er ved Relikvierne, vil jeg fortælle noget om en anden, som Mor ejede. Det var Morfars Skraatobakskniv, en ganske simpel Tollekniv, men Kongen og Grevinden havde spist med den en Dag i Grib Skov, og derved fik den jo Værdi. Det var gaaet saadan til.

Kongen var kommet ridende tidligt paa Dagen til Ostrup. Lars Rideknægt skulde vente der til Kavalererne kom; de var tilsagt at møde Klokken 12 ved Skovfogedstedet. Lars fortalte Mormor, at

Grevinden ogsaa havde været med, men at hun og Kongen var blevet Uvenner og kommet heftigt op at skændes paa Vejen.

»Det er saadan farlig stygge Ord, Kongen bruger, naar han blir' gal i Hovedet,« sagde Lars.

Nok er det, Kongen tvang Grevinden til at vende om, mens han selv red videre med Rideknægten.

En halv Timestid efter kom Grevinden ridende og spurgte efter Kongen. Der kunde kun gives den Besked, at han var gaaet med Skovfogden ad Syvspringshusene til. Grevinden stod af Hesten og sagde, hun vilde opsøge Kongen til Fods, hvis der var nogen, som kunde følge hende for at vise Vej.

»Det faar Du, Marie,« sagde Mormor.

Mor kendte Smutstierne, saa det varede ikke mere end en halv Timestid, inden de fandt dem.

Grevinden havde været meget venlig paa denne Vandring, gentaget Kongens Anmodning og spurgt, om Mor ikke kunde have Lyst til at være Jomfru hos hende paa Slottet, hvilket Tilbud Mor høfligst afslog, da hun snart tænkte paa at gifte sig. Saa havde hun gratuleret hende til den smukke Fæstemand fra Skovridergaarden og ellers talte livligt om løst og fast. Mor fortalte ogsaa, at skønt Grevinden slet ikke var køn, saa kunde hun være meget indtagende, havde dejlige, spillende Øjne og et smukt Smil, var morsom og slagfærdig i sin Tale, saa hun kunde godt forstaa, Kongen nærede baade

Kærlighed og Hengivenhed for hende. At omgaas Kongen var jo ikke let, men her havde hun et uforligneligt Tag, fordi hun kunde være grov og saftig som han og saa havde det store Plus ved Siden af, at hun var meget klogere og hurtigere i Vendingen end ham.

Da de naaede Kongen og Morfar, sagde Grevinden:

»Deres Majestæt, nu ser De, jeg vandt mit Væddemaal. Jeg sagde, jeg skulde finde Dem, hvor De end gemte Dem, — og her er jeg!«

Kongen saa rasende paa hende: »Naa, er Du der, Din Mær,« sagde han.

Nu nejede Grevinden dybt for Kongen: »Ja, se nu vandt Deres Majestæt til Gengæld vort andet Pareé. Deres Majestæt erindrer jo nok, at jeg holdt paa, Kongen ikke turde bruge stygge Ord overfor mig i andres Nærværelse, — nu har Deres Majestæt bevist sit Mod, — og jeg har tabt.« —

Kongen daskede sig med Hænderne paa Laarene og lo, saa det klukkede.

»Du er go' Louise, — Du er Fanden sprøjte mig go'. Det maa vi ha' en Dram og en Bid Brød paa. I har vel Frokosten med?« —

Nej, de havde ingen Mad med.

»Vi maa da kunne faa noget her i Syvspringshuset,« sagde Grevinden og vinkede, at Mor skulde gaa med hende.

Det var et fattig Bondehus, de kom ind i. Konen stod netop og kogte Kartoffler.

»Kan vi faa en Pande stegt Flæsk til de varme Kartoffler der?« spurgte Grevinden.

»Ja — saamænd, Kartofflerne kan jeg gerne dele med Dem, men Sul ejer jeg ikke,« svarede Konen.

»Hvad har De da? Har De Æg, Smør og Brød?«

»Aa nej da, Æg har jeg ikke, de sidste Høns tog Mikkel i forrige Uge. Men vil den naadige Grevinde ha' lidt Grovbrød og Smør, saa ka' hun faa'et.«

»Tak, lille Mutter, kan hun smelte Smørret i Jydepotten der, og saa lade mig faa Kartofflerne, saa har hun her en Femrigsdalerseddél for det. — Vil De Jomfru Erhardt ta' Kartoffelfadet og sætte ud paa Bænken ved Skovgærdet, saa kommer jeg med Smørret.«

Kongen og Morfar stampede rundt ude ved Skovbrynet, hvor Bænken stod. Det var sidst i Oktober, og Nattefrosten var begyndt, saa det var for koldt til at holde sig stille.

Et lille Bord laante de hos Konen og satte foran Bænken. Grevinden pillede Kartoffler med Fingrene og rakte Kongen dem efterhaanden.

»Hvad skal jeg spise med?« spurgte han.

Hun rakte Haanden i Vejret og spilede Fingrene ud. »Med den Femgredede, lille Kong Fredrik.«

Morfar trak sin Tollekniv op af Lommen, strøg den af paa Ærmet og rakte Kongen den. »Kan

Deres Majestæt hjælpe sig med den, saa staar den til Tjeneste.«

»Den er god nok,« svarede Kongen, stak den i Kartofflerne, dyppede dem i Smørret i Jydepotten og spiste med god Appetit. Hveranden Kartoffelbid stak han i Munden paa Grevinden, som lo og spøjte og var i Perlehumør. Morfar trak op af sin Lomme en lille Lærke — den han altid havde hos sig, naar han var ude med Kongen. —

»Singodt! den Dram gjorde min Tro godt,« sagde Kongen. »Nu Du Louise,« Grevinden nippede ogsaa til den. »Deres Majestæt skal ha' Hagesmæk paa, for De spilder paa den gode Jakke.« Hun bandt sit Lommetørklæde om Halsen paa ham; hans runde Mave laa helt ud over Bordet, og Smørret løb i stride Strømme ned ad Jakken.

»Saa, nu er vi mætte, nu kan I to fange an,« sagde Kongen og tørrede Kniven af paa sit Trøjeærme, inden han gav den tilbage til Morfar.

Kongen havde skudt en Raabuk, inden Grevinden og Mor kom til. Konen, de havde faaet Kartofflerne hos, skulde trille den paa en Hjulbør til Ostrup.

Da de kom tilbage til Skovfogedstedet, var Kavaliererne kommet. De gik om og knagfrøs, mens de ventede paa Kongen og Grevinden. Kongen havde ingen Hastværk med at komme afsted, han vilde have Bukken med; men Konen lod vente paa sig. Hestene stod opsadlede, parate til Afmarsch. Der gik en halv, og der gik en hel Time. Konen

og Raabukken kom ikke. Kongen bandede og havde nær sat sit gode Humør til. Kavalererne var sultne, frøs og saa gnavne ud. Grevinden var inde hos Mormor og fik sig en god varm Kop Chocolate. Kammerherre Berling forsøgte at lirke for Kongen, saa de kunde komme afsted, men Kongen var nu i sit stædige Hjørne, han vilde ha' Raabukken med. Saa gik Berling hen til Kongens Rideknægt, Lars.

»Kan Du ikke gøre noget, Lars? Se at faa Kongen til at stige til Hest, saa vi kan komme hjem. Vi gaar jo her og fryser stive?«

Lars kløede sig i Nakken. »Jeg faar se, hvad jeg kan gøre for Jer,« sagde han.

Lidt efter gik han hen til Kongen, gjorde stram Honnør: »Deres Majestæt; Bæsterne fryser.« — Kongen saa arrigt paa ham, men da han opdagede Lars smørrede Grin, kom hans elskværdige Godmodighed op i ham, han lo, saa det klukkede.

»Ja, saa maa vi afsted, Lars,« og faa Øjeblikke efter red Kongen og Grevinden i Spidsen for Kavalkaden fra Ostrup. De var muntre og glade som to Børn, af Uvenskabet var der ikke en Skygge tilbage.

Morten og Hjorteper.

MANGE Ting rinder mig i Hu, naar jeg tænker tilbage paa det gamle Hjem mellem de store Skove, hvor jeg som lille Barn legede i de lave, hyggelige Stuer, naar jeg kom paa Besøg hos Morfar og Mormor. Hvor husker jeg ham ikke, den gamle Mand med Slaabrok og Kalot, naar han laa og tog sin Middagslur paa Hynstebænken ved Bilæggerovnen, med sin lange Pibe i Munden, den jeg var saa stolt af at faa Lov til at stoppe.

Der var det, jeg gjorde Mortens og Hjortepers Bekendtskab.

Morten var en tam Hare, Morfar havde fanget som Unge ude i en Plovfure. Den blev fostret op og godt plejet og løb nu om som Husdyr. Overfor Morfar var den utrolig kælen, men fremmede var den bange for. Naar nogen uventet kom ind i Stuen, sprang den op i Morfars store Slaabroklomme og gemte sig der, for saa lidt efter, naar Angsten havde sat sig, med sine lange Øren og store, nysgerrige Øjne at kigge op over Kanten.

Det kneb jo for Hundene at styre deres Jagtiver. Den fornøftige Unkas blev let gjort begribeligt, at den ikke maatte gøre Morten Fortræd, men Diana, som endnu var ung og uopdragen, kunde godt finde paa at jage Gaard og Have rundt i vild Jagt efter Morten. Prygl vankede der, men lige meget hjalp det. En skønne Dag kom hun henrykt farenende til Gangdøren med Morten i Flaben. Morten sprællede og blev til Gengæld eftertrykkelig rystet. Mormor kom til og fik den godvilligt udleveret; men blodig og elendig var den. Da den blev lukket ind i Stuen, var det lige netop, at den kunde liste hen til Løjbænken og kravle ned i Slaabroklommen. Da Morfar lidt efter varsomt fik den taget op ved dens lange Øren, saa han, at Ryggen var brudt paa den. Den Vunde kunde Morten ikke staa igennem, det var klart for alle. Morfar tog Bøssen ned fra Væggen og Morten i Favnen og gik ud med den i Haven, fulgt af Unkas og Diana. Diana blev bundet til et Træ; der maatte den staa skamfuldt og se til, mens Unkas, som var en klog og veldresseret Hund, blev betroet at være med. Morten blev sat varsomt ned paa Græsplænen, der humpede den om nogle faa Sekunder, mens Morfar gik nogle Skridt fra den og spændte Hanen paa Bøssen. Saa lød et Skud, og Mortens Lidelser var endt. Unkas sprang til, rystede den døde Hare et Par Gange og leverede den med en inderlig sorgfuld Mine til Morfar. Den gamle Mand vendte sig bort; jeg saa, at der glimtede Taarer i hans

Øjne. Saa pudsede han Næsen haardt med sit røde Lommetørklæde, klappede Unkas, som logrende stod for ham, vendte sig om til Diana og sagde, idet han gik forbi den: »Føj! Du maa skamme Dig!« Nu syntes Unkas, den burde tage Affære. Den sprang i et Par hvasse Glæfs paa den bundne Diana, ruskede den dygtigt et Par Gange og sjaskede saa i Hælene efter Morfar.

Spise Morten var der ingen af os, der kunde. Rasmus Kistrup fik Lov til at give den til en af Skovarbejderne.

Og saa var der Hjorteper.

Det var en Buk, som fandt paa alle de Spilopper, den kunde overkomme.

Da jeg saa den første Gang, var den ikke helt udvokset og var derfor den fornøjeligste Legekammerat, som tænkes kunde. Med den kunde Diana ikke faa Bugt; for nu da Takkerne var ved at vokse frem, kom hun tilkort, naar hun vilde i Lag med den. Den kunde lege Tagfat med Diana og mig ude paa Engen, og den gjorde Krumspring, saa det forslog noget. Blev jeg den for nærgaaende, var den ikke forlegen for Gensvar. I kaade Spring satte den paa mig, saa jeg baade var gul og grøn af dens Puf. Naar det blev den for broget, satte den Kursen mod Skoven og forsvandt en Tid. Dog vendte den regelmæssig tilbage ved Aftentide for at faa sit Foder sammen med Kalvene.

Som lille Kid havde Rasmus Kistrup fundet den ved Skovhegnet paa Embedsjorden. En Kryb-

skytte havde rimeligvis skudt Moderen, for Vildt forlader jo aldrig godvilligt deres Unger. I den lune Stald fik den sit Leje i en af Kalvebaasene, og der kvikkede den til ved sød Mælk og god Pleje. Den blev hurtig tam og fik sin Gang inden Døre i Stuehuset, ødelagde, da den blev større, hvad den kunde overkomme af Blomster og Urter i Haven, men da den var Mormors Yndling, fik den som en anden uartig Unge Lov til at gøre, hvad den vilde. Da den var to Aar gammel lod hun Smeden lave en Messingbøjle med en fin lille Malmklokke i til at hænge om dens Hals. Den fik Klokken, for at den med den kunde varsko Folk, naar den strejfede rundt; saa vidste jo alle, det var et fredet og tamt Dyr. Forresten rygtedes det snart i Miles Omkreds, at Madam Erhardt havde en tam Hjort gaaende i Ostrup Vang.

Lidt ondskabsfuld blev den med Aarene. Naar den var i daarligt Lune, kunde den godt hitte paa at nægte Husets egne Folk Adgang til Gaarden. Naar den med de hævede Gevir og sin stolte Rejsning satte Forbenene stampende i Jorden, saa skulde der forresten ogsaa Mod til at nærme sig den. Hyrdedrengen havde den en Gang nær helt ødelagt. Var der ikke kommet Hjælp, var den stakkels Dreng næppe sluppet levende fra den, Morfar var tit tilsinds at ville skyde den, men Mormor bad for den; den var jo saa kælen og blid overfor hende. Den fulgte hende som en Hund, hvor den kunde komme til det. Men de

gamle Frøkner Staksted og Ane paa Kroen i Nøddebo var nu ikke særlig henrykte, naar Mormor kom paa Besøg hos dem og havde Hjorteper med. Den optraadte nemlig altid som Herre paa Stedet og satte Gevirene til, naar den ikke fik sin Villie. — Kørte Morfar og Mormor bort, fulgte den Vognen, saalangt Skoven rakte. Udenfor den vilde den nødig, men saa kunde den ogsaa trofast blive ved Skovbrynet og vente der til Aftentide, naar de kom hjem igen.

Undertiden hændte det, at den var borte i Maaneder ad Gangen. Det var gerne i Brunsttiden den søgte til sine egne Standsfæller i Skoven. Naar den saa kom hjem, var den meget stor paa det, stangede Kørne og lod, som den slet ikke saa sin bedste Veninde, den skikkelige Mette-Ged, som ynkelig havde kaldt og bræget, mens den var borte, og nu ikke var til at styre i Tøjret, da Per Hjort naadig vendte hjem igen.

Dens største Fornøjelse var at gaa ud i Stakkehaven og gøre Ulykker. Gevirene borede den ind i Stakken og slyngede saa smukt og behændigt Halmen til Vejrs. Kom nogen og forstyrrede den i det Arbejde, maatte de helst være bevæbnede med Høtyven, for godvilligt lod den sig ikke drive bort. — Om Vinteren var den mest skikkelig; saa tog den til Takke med sin gamle Plads i Kalvebaasen, og lod sig klappe og kæle for som et andet Husdyr.

Frederik d. VII havde Lyst til det Dyr, og selvfølgelig, da Morfar mærkede Kongens Ønske,

forærede han Kongen det. Det kom da ogsaa til Frederiksborg og fik den lille Ø i Slotssøen udfor Slottet til Domæne. Men der blev det ikke ret længe. Sagnet gik, at det en Dag havde modtaget Kongen saa uvenligt og lidet sømmeligt, at det endog havde puffet ham i Søen. Om det var sandt, blev aldrig rigtig opklaret, derimod sagde Mor, at Hjorteper havde staaet Model til den Kronhjort, som er støbt i Bronze og staar i Slotsgaarden paa Jægerspris. Begge Dele kan forresten have sin Rigtighed.

Men Øen blev Per for trang. En skønne Dag svømmede den over til Jægerbakken og satte Kursen hjemad til Ostrup. Morfar skrev til Kongen og meddelte, hvor den var. Kongen svarede egenhændig: »Tak for Laan af Hjorteper; men jeg vil hverken eje eller have det Bæst.« —

Fire Aar holdt den til paa Ostrup. Saa blev den borte en Sommer. En og anden kom og fortalte, at dens Malmklokke var hørt baade her og der.

Morfar selv med Unkas i Hælene gik ofte flere Mil ind i Skoven og fløjtede og kaldte paa Per, men den kom ikke. Kun en Gang havde Morfar set den, og det var langt fra Skovfogedstedet. Den kom farende som et ondt Vejr med løftet Hoved og udspilede Næsebor i Spidsen for en Flok af Skovens Kronvildt. Da den hørte den kendte Fløjten og sit Navn nævnet, vejrede den, rejste Hovedet og gik et Par Skridt frem. Det var, som noget

dæmrede i dens Hjerne, da de kendte Toner lød. Nogle Minutter stod den stille og stirrede frem. Men saa paa en Gang satte den afsted i Spring ind i Tykningen med Flokken efter sig. Naturen havde taget sin Ret; fra nu af var den et af Skovens vilde, frie Dyr.

Mange Aar efter blev Bøjlen og Klokken fundet i Skoven og bragt til Ostrup. Nye Folk boede der nu, men de lod den gaa videre til Mor.

Bøjlen var filet over, en Krybskytte har rimeligvis skudt den og bortkastet den for ikke at blive røbet. — Hjemme i Læderbutikken kom Klokken til at hænge, og i hele min Barndom lød dens Klang, hver Gang Døren gik op og i for en Kunde. —

*

*

*

Men for at holde Orden og Rede paa det, jeg her vil fortælle, vil jeg gaa videre i Beretningen om Mors Arv.

Misse-graa-Kat.

HVOR tydeligt husker jeg ikke den Dag, som var det i Gaar, da Mormor kom kørende ind i Gaarden med Mors Arv: Lotte, Unkas og Misse-graa-Kat. —

Der blev Jubel blandt os allesammem. Mor græd af Glæde, da Unkas, hendes gode, trofaste Hund fra Barndomshjemmet, sprang op ad hende og ikke kunde blive træt af at slikke hendes Hænder og ytre alle Tegn paa Genkendelse.

Og Far naaede sine Ønskers Maal at faa en Hest, den han kunde have megen Nytte af baade i Barkmøllen og til Kørsel.

Misse-graa-Kat blev straks min Ejendom. Hvor var det en kær og kælen Skabning, der trofast udfyldte sin Mission her i Livet og tillige var til saa megen Glæde for os alle sammen. Den havde saadan et herligt Humør, var lige op i sine gamle Dage en rigtig Legekat, som ikke kunde se et Nøgle Garn rulle hen ad Gulvet, uden at den satte efter det i kaade Spring og slog til det med Poten.

Den og Unkas kom godt ud af det med hin-

anden, selv Madfadet kunde de enes om. Kun Pladsen bag Kakkelovnen paa de kolde Vinterdage stod der Strid om; her stod Mis paa sin Ret og hævdede Stillingen til det yderste. Unkas havde dog lært sig et irriterende Kneb til at faa den bort. Mis kunde ikke udstaa, naar Unkas gik hen og nøs den op i Synet; saa rejste den sig, krummede Ryg og hvæste, langede i Reglen en Lap ud, idet den veg Stillingen. Det var nu ogsaa en uforlignelig komisk Evne, Hunden havde til netop at komme til at nyse, naar Mis laa i Kakkelovnskrogen. Denne Sport kostede den adskillige blodige Rifter over Snuden.

Rottejæger var Misse-graa-Kat om en Hals. Hun dyrkede ligefrem denne Sport med Lidenskab, og da Arbejdsfeltet var stort i det gamle Garveri med de udstrakte Lofter og mørke Salterum for Huderne i Kældrene, saa havde hun nok at gøre som Spion og Politi paa disse Enemærker. Det, som havde været umuligt for Rottejægerne paa to Ben, lykkedes over al Maade for Misse-graa-Kat. Efter et Par Maaneders Forløb var Rotterne forsvundne baade fra os og vore Naboer. I de 13 Aar, den hørte til Husstanden, var vi fri for den Plage.

Som Barnepige for min dejlige Kludedukke, Dorthe, var Mis enestaaende. Dorthe var stor og bred med mange Lag Klæder paa, hun kom jo ofte til at ligge de utroligste Steder, men Mis skulde nok hitte hende. Naar Dukken var borte, og jeg

kaldte paa Missen, var jeg sikker paa at finde Dorthé der, hvor Katten kom fra.

Misse-graa-Kat fik mange Børn, de blev godt opdragne; hun gik tidligt »paa Jagt« med dem og viste dem det praktiske Greb til at fange Rotter og Mus; derfor blev vore Katte en efterspurgt Vare i hele Egnen.

Det var jo Skik og Brug at forære Killingerne væk, men da Efterspørgselen efterhaanden blev stor, fik jeg, med min medfødte praktiske Sans, lavet mig en lille Indtægtskilde paa Missens Børn. En Mark var Normen for en Killing, — og det blev mellem Aar og Dag til mangen en god Mark, der summerede sig op til Dalere i det lange Løb. Dette skete forresten i al Hemmelighed, »jeg plejer nu at faa en Mark for Stykket af Misse-graa-Kats Børn,« sagde jeg, naar jeg afleverede Killingen.

Men med den Kattehandel tog det en sørgelig Ende, det blev opdaget, og jeg havde nær faaet mig en ordentlig Dragt Prygl for min Nærsomhed. Det gik saadan til.

En halv Milsvej fra Byen laa en lille Skov oppe ved Arresøen, Sonnerup Skov hed den. Der boede nogle af Mors gode Venner, Troels Iversens. Manden var Forstmand, Opsynsmand af 2den Klasse, tror jeg han var. Vi kaldte ham nu af Høflighedshensyn Skovfoged. Det var Smaafolk med mange Børn, men et propert og pænt Hjem havde de. Manden havde lært Forstvæsenet under Morfar paa Ostrup i sin Tid, derfra stammede Be-

kendtskabet. Mor holdt et Par Faar, det var jo i de Tider, hvor der blev kartet og spundet i de gamle Hjem, og den Dag, Væveren kom med det aarlige Stykke Hvergarn, hørte til Mærkedagene, for saa vankede der nye Kjoler til os alle, og Far fik sig en god, hjemmegjort Hverdagsdragt.

Faarene blev tinget i Kost og Pleje hos Iversens i Sonnerup. Naar de om Foraaret havde læmmet hjemme hos os i den gamle Staldlænge, saa skulde de derop for at gaa paa Græs Sommeren over.

Da jeg var 7—8 Aar gammel, syntes jeg, det var et Hædershverv at blive betroet at trække afsted med dem. Senere, da jeg blev en halv Snes Aar, var denne Vandring to Gange om Aaret, naar jeg skulde bringe og hente dem, mig den største Sorg og Plage. Jeg syntes, det var saa ærekrænkende for mig at trække gennem den lille Bys Hovedgade, — som jo for mig var hele Verden, — med Faarene og Lammene. Hvert Ansigt bag Ruderne kendte mig. Birkefuldmægtigens Kitty og Købmandens Bolette slog Krøller paa Næsen og drillede mig i Skolen ganske blodigt efter en saadan Trækken til Parade gennem Byen. Første Gang dette var hændt mig, gik jeg med Faarene saadan, at det saa ud, som om det slet ikke var mig, der trak med dem. Dyrene gik ude paa Gaden, mens jeg selv gik paa Fortovet saa nær Husrækken som muligt. Tøjret havde jeg i Haanden, men det var saa slapt, at det slæbte hen ad Gaden.

Alligevel var jeg bleven set og derefter drillet, med al den Ondskab, Børn ofte er i Besiddelse af.

Trods alle Bønner og Udflugter lykkedes det mig ikke at slippe fri for det krænkende Hverv. I dette Kapitel var Mor ubønhørlig: »Er der nogen Skam i at gaa med Din Mors Faar og Lam?« sagde hun. Min Fornuft sagde mig nok, at det var der heller ikke, — men alligevel! —

Saa fik jeg den Ide at bede min Legekammerat, Bagerens Sigurd, om at være med paa den Udflugt. Hensigten var jo, at jeg vilde have ham til at trække dem for mig gennem Byen, men det turde jeg selvfølgelig ikke sige lige rent ud til ham, for saa var jeg sikker paa, han aldrig havde gjort det. Jeg sagde til ham:

»Hør Sigurd, vil Du med i Eftermiddag til Skovfogdens i Sonnerup. Der er mange Børn, baade Dreng og Piger, som vi kan lege med, og Madam Iversen har saadanne dejlige Gemmeæbler paa Loftet. Jeg faar altid af dem, naar jeg kommer derop.«

Jo, det vilde Sigurd gerne.

»Jeg skal ha' Faarene og de fire smaa Lam med mig, men det vil jeg sige Dig, jeg vil selv trække dem.«

Det gik, som jeg havde beregnet.

»Du kan tro nej, jeg vil ikke gaa med, dersom jeg ikke maa holde Faarene,« sagde han.

»Aa Du, det er det morsomste jeg ved. Det vil jeg selv.«

»Jeg gør'et nu ikke, dersom det ikke bliver mig, som skal trække dem,« svarede han ivrigt, mens han stak Hænderne i Bukselommerne og vendte Ryggen til for at gaa.

»Naa, ja ja da, vi kan jo skiftes til det. Du kan faa Lov til at trække dem herfra op gennem Løvedal til Sandskaaret, saa tager jeg dem forbi Smørhullet til Brederød, og saa maa Du igen trække Dem lige til Sonnerup.«

Den Ordning var han tilfreds med. Havde det anet mig, hvilken Ulykke denne Fiffighed skulde bringe mig, havde jeg nok hellere alene trukket af med Faarene. Mor havde nemlig lovet Iversens en Kattekillling, og den skulde jeg nu have med derop i en Kurv.

Det havde jeg nu intet imod, det var jo en lille Forretning som sædvanlig for mig.

Vi kom da afsted efter Skoletid. Sigurd gik strunk midt ude paa Gaden med Faarene, og jeg fint smaatrippende med Kurven paa Armen med Missebarnet paa Fortovet og lod, som Drengen og Faarene aldeles ikke hørte til mit Selskab.

Munden stod ikke stille paa Sigurd. Jeg svarede ikke, lod, som jeg slet ikke hørte noget.

»Ka' Du ikke svare, Tøs?« sagde han. Jeg var stadig tavs. Ingen i Byen maatte jo ane, at jeg havde det mindste Kammeratskab med den Fyr, som trak Faarene.

»Jeg spør', om Lammene skal lægges til, eller

de skal slagtes henad Sommeren? Ka' Du da ikke svare, Din Dødbider?»

Sigurd var et Par Aar ældre end jeg og viste sin Overlegenhed ved at give mig det ene mærkeligere Navn, end det andet. »Møgtøs« og »Snydeunge«, var nogle af hans Kælenavne, men dem brugte han kun, naar vi spillede Klink, og jeg vandt for mange af hans Tinknapper, — maaske jeg ogsaa snød lidt! —

»Hold dog Mund,« hviskede jeg arrigt.

»Hvorfor?«

»Jeg har Tandpine!«

»Aa — helle — dusse — da, har den lille Tandpine? Saa gaa ind til Doktoren og lad ham ta' Tandens ud. Det er slet ikke saa farligt med en Smule Mælketand. For Du har vel ikke skiftet endnu?«

Jeg kunde ha' slaaet ham for hans Haan, men jeg maatte jo holde paa Anstanden, til vi var naaet ud af Byen. Da vi først kom op i Skoven, var al Arrigskab glemt; vi legede og fjasede, som de Børn vi var. Skiftevis bar jeg de kælne Lam, og Sigurd skar Fløjter af Hyl- og Pilegrene, vendte Møller og viste sig i det hele og store som en flot og levendig Kavalier. Tøjret holdt han stramt ud fra Faarene, mens jeg sprang over det. Kattekillingen blev taget ud af Kurven, krammet, kysset og beundret. Saadan gik det med Afveksling hele Vejen, og endelig langt hen ad Eftermiddagen naaede vi Sonnerup og kom trætte og forasede til Iversens. De

kønne Lam blev straks Genstand for kyndig og rosende Omtale. Kattekillingen blev der gjort megen Stads af, den fik Lov til at labbe Fløde og anvist Plads i en gammel Dukkevugge ved Siden af Kakkelovnen. Saa blev vi bænkede ved det lange Bord og fik dejlig Kaffe med store Rundtenommer af hjemmebagt Hvedekage med tykt Smør paa. Vi spiste og drak med god Appetit og nød rigtig Livet og Hvilen.

Iversen kom hjem fra Skovarbejdet; han blev helt oprømt ved at se os smaa Gæster og vejre den liflige Kaffeduft, som jo paa denne Tid af Døgnet var ekstra.

Jeg gjorde nu Rede for mit Ærinde og meddelte ham, at jeg var kommet med Faarene og Lammene, og med den Kattekillig, som var lovet ham. Jeg fortalte om, hvordan de havde det hjemme, lige fra Far og Mor, de andre Søkende, Rasmus Kistrup og til Unkas. Navnlig sidstnævnte interesserede Iversen sig levende for, thi Unkas var jo berømt som en fin, klog og veldresseret Jagthund, der endogsaa ved højtidelige Lejligheder blev laant ud til Byens Embedsmænd, naar de var indbudte til de store aarlige Jagter omkring i Hegnene og Smaaskovene.

Kattebarnet kom frem og blev beundret. Den var tigret og lignede sin Mor paa en Prik, lige til det store sorte M i Panden, som var Slægtsmærket og Racens Kendetegn.

›Nej, se, det var da en køn lille Missekat.

Hvad skal Du ha' for den?« Det var sagt i flot Spøg, men jeg tog det i fuldt Alvor og var glad til, at han gav mig Anledning til at nævne Prisen.

»Jeg plejer van at faa en Mark for Stykket af vor graa Kats Killinger,« svarede jeg hurtigt.

Der blev en underlig Tavshed. Paa Madam Iversen viste nogle skarpe Trækninger sig ved Munden, og hun blev ganske bleg af Sindsbevægelse. Jeg skyndte mig at føje til: »Det er jo saadan en god Race til at fange Rotter og Mus, — og Moderen er saa klog og morsom.«

»Naa — den skal koste en Mark, — ser man det!« sagde Madam Iversen, idet hun satte Koppen fra sig. »Saadan forstod jeg det rigtignok ikke paa Din Mor, da hun lovede mig den.«

»En Handel er en Handel,« sagde Iversen. »Det kan vel ikke være mindre, naar Du har gaaet og baaret den hele den lange Vej. Her er Marken, min Pige, Du har ikke solgt Katten i Sækken.« —

Saa blev der ikke talt mere om det. Iversen gik ud i Skoven igen, Sigurd og jeg foreslog Børnene en rask Leg udenfor. Men nu blev der pludselig saa gruelig meget at bestille for dem allesammen. Madam Iversen satte dem i Arbejde, de største til at feje Gaarden og muge i Stalden, de mindre til at luge i Haven, eller hvad hun nu kunde finde paa i en Fart. Sigurd og jeg gik saa lidt om og saa slukørede paa de andres Arbejdsiver. Han blev ved at puffe til mig og sige: »Hvor blir' Ævlerne a'?«

»Ti dog stille, jeg vil ikke tigge om dem.«

»Jo vel, ka' Du det. Du ka' blot spørre om, hvordan de har klaret sig for Frosten i Vinter.«

»Nej, jeg gør ikke,« sagde jeg bestemt.

»Naa, saa ka' jeg sæl!«

»Du kan bare vove paa det.«

»Tror Du maaske, jeg er bange for Kællingen?«

Og dermed løb han ligge hen under Køkkenvinduet, hvor Madam Iversen stod og vaskede op. Jeg hørte ham snakke løs om dit og dat, indtil han ved en passende Overgang fik sagt: »Vi har saamænd for længe siden spist alle vore Æbler derhjemme.«

»Naa, har I det.«

»Har Frosten ellers været slem ved Jeres Æbler i Vinter?«

Madam Iversen løftede rask Hovedet. »Naa, slap det ud der,« sagde hun. — »Du kan gaa hen og hilse og sige, at jeg vil ogsaa ha' noget for mine Varer, og derfor sælger jeg Æblerne til Gartner Poulsens inde paa Værket. Du kan ogsaa sige, at jeg faar en Daler for Skæppen af Rainetterne, og tre Mark og otte Skilling for Jærnæblerne. Se nu er I saa meget klogere!«

Sigurd slentrede slukøret af og vinkede mig ud bag Havegærdet. Madam Iversen behøvede saamænd ikke at sige, »at han kunde hilse og sige«, — for hun raabte saa højt, at alle kunde høre det paa hele Skovfogedstedet.

»Du er en rigtig Snydetøs. Vi faa ingen Æbler, og det lovede Du mig.«

»Og ved Du, hvad Du er? Du er en rigtig visnæset Gafflab, som kunde ha' holdt Din Mund og gjort, hvad jeg sagde.«

»Aa — man har da vel Lov til at føle sig for hos saadan no'ne Bøndertampe, der er saa nærige, at — —«

»Hys! er det en Manér at raabe op. Madam Iversen kan jo høre det lige ind i Køkkenet.«

»Hvad bryder jeg mig om det. Jeg er ikke bange hverken for hende eller Dig.« — Han var højroed i Hovedet af Arrigskab og raabte paa Dril højere og højere op. Da jeg just ikke var af det blideste Temperament, betænkte jeg mig ikke paa at slaa. Han fik en Lussing, som baade var kraftig og velment.

Han blev rasende og satte i vildt Løb efter mig. Jeg havde heldigvis Forspring og naaede ind i Køkkenet til Madam Iversen og fik smældet Døren i, inden han naaede mig.

»Slaas I nu om de Æbler, I ikke fik,« sagde Madammen og saa fra Siden hen til mig.

»Næ—e —, han var storsnudet, og saa gav jeg ham en paa Siden af Hovedet.«

»Nu gaar jeg hjem,« raabte Sigurd. Han løb bag Staldlængen op over Bakkerne ad Værket til.

»Det er vist ogsaa bedst, Du ser at komme

hjemad, inden det bliver mørkt,« sagde Madam Iversen isnende koldt.

Saa gik jeg. For en Sikkerheds Skyld brækkede jeg en Pilegren af bag Havegærdet. Jeg vilde dog have noget at forsvare mig med, naar Sigurd passede mig op paa Vejen. For at han vilde prygle mig, det var jeg ikke i Tvivl om.

Saalænge det var ret og slet Vej, saa jeg ikke noget til ham. Men da jeg naaede Skoven, opdagede jeg hans Hoved bag Hegnet. Han laa der og spejdede lumskelig, hvor Vejen svingede.

»Kom kun frem, Sigurd, jeg har set Dig,« raabte jeg.

Han sprang op med et Indianerhyl og fo'r lige imod mig.

»Nu skal Du ha' Klø, Din Møgtøs, som har lokket mig med paa Skovfogdens Æbler. Vi har ikke faaet et eneste, — og Du har tilmed slaaet mig.«

»Naa, saa Du vil overfalde mig?« sagde jeg, mens jeg lod Kæppen, som jeg havde holdt skjult bag Kjolen, svippe susende hen over Hovedet paa ham, saa det sang i Luften.

Han sprang til Side, holdt sig nu lidt paa Afstand og overvejede Chancerne. Han kom nok til det Resultat, at da jeg ogsaa var bevæbnet, kunde det lige saa godt hænde det blev ham selv, der fik Pryglene.

Længe gik vi paa hver sin Side af Vejen, uden at der blev talt et Ord. Han saa skummel og ra-

sende ud. Jeg passede godt paa, at han stadig var lidt foran mig, for ikke at risikere at han anfaldt mig bagfra i Ryggen.

»Hvis Du vil dele den Mark med mig, som Du fik for Katten, saa skal jeg la' være med at klø Dig,«

»Nej, jeg vil ikke!«

»Det var dog den, der var Skyld i, at Madam Iversen blev gal i Hovedet.«

»Hvad kommer det Dig ved?«

»Jo, for det var derfor, vi ingen Ævler fik.« —

»Saa — aa —, nej, det var for det, at Du var næsvis og kæphøj!«

»Naa, saa det var'et!« —

Vi var nu naaet Byen, og glad var jeg, at vi var komne saa langt uden større Slagsmaal.

Da vi naaede vor Port, smuttede Sigurd med ind i Gaarden. Han gik stadig om og saa skummel ud. Banke mig turde han dog ikke her; men nu fandt han paa det, der var værre.

Spisestuevinduerne stod aabne, Mor gik derinde og lagde Tøj sammen efter Storvask.

»Du skal gi' mig de otte Skilling,« mumlede han.

»Hold Mund,« hviskede jeg, for nu blev jeg angst for, at Mor skulde høre noget. Men det fik Sigurd hurtigt Færten af.

»Hører Du, jeg vil ha' den halve Mark,« raabte han højere. — Mor kom nu hen til Vinduet og spurgte, om Faarene og Lammene var komne godt

derop. Sigurd stod ved Siden og blev ved med at raabe op om de otte Skilling.

»Hvad er det for otte Skilling, Du vil ha', Sigurd,« spurgte hun.

»Jeg synes bare, hun skulle dele den Mark med mig, som hun har faaet for Kattekillingen oppe hos Skovfogdens.«

»Har Du taget Penge for Katten?« — Jeg kunde se, det trak op til Uvejrs hos Mor.

»Ja, hun forlangte en Mark for den, og hun fik den ogsaa af Skovfogden. Men det blev Madammen gal over, det kunde jeg tydelig mærke,« sagde Sigurd.

»Kom ind og lad mig snakke med Dig,« sagde Mor.

Disse smaa, private Samtaler, naar jeg havde en daarlig Samvittighed, var noget af det værste, jeg vidste. — Sigurd kunde jeg have myrdet, saa rasende var jeg paa den nederdrægtige Unge, som sladrede med fuldt Overlæg. Nu fortrød jeg bitterlig, at jeg ikke havde delt Marken med ham. Han trak sig lidt tilbage og lo skadefro til mig.

»Dit Fjols, Du kunde jo bare ha delt med mig,« raabte han drillende.

Men nu kunde jeg ikke styre mig længer. Jeg løb efter ham og naaede ham i Baggaarden, inden han kom ud af Porten. Slag i Slag susede Kæppen, hensynsløst slog jeg paa ham, hvor det kunde træffe sig. Han vrælede som en gal, og var Rasmus Kistrup ikke kommet til og havde taget Kæp-

pen fra mig, var det nok ikke langt fra, at jeg havde skamslaaet ham.

Men det værste var tilbage. Jeg maatte jo ind til Mor og give Forklaring. Her var ikke andet at gøre end at gaa lige til Bekendelse. —

»Var det sandt, hvad Sigurd sagde, at Du forlangte en Mark for Kattekillingen?«

»Ja, det var. For da Skovfogden spurgte om, hvad den kostede, saa sagde jeg, den kostede en Mark.«

»Hvor kunde det dog falde Dig ind at tage Penge for den Killing, som jeg havde lovet Madam Iversen?«

»Jeg ved det saamænd ikke, det kom saadan over mig, da Iversen spurgte.«

»Naa, det kom saadan over Dig! Saa skal jeg nu sige Dig, hvad der nu kommer over Dig. Det er enten en Dragt Prygl straks, eller ogsaa gaar Du i Morgen op og leverer Marken tilbage til Iversens og beder pænt om Undskyldning for Din Opførsel. Nu kan Du selv vælge?«

Jeg valgte Gangen til Kanossa — og den var drøj. — Marken kunde jeg jo nok indse, jeg skulde miste alligevel, for leverede jeg den ikke selv, saa vidste jeg, at Mor vilde give den tilbage.

Aldrig har nogen Vej forekommet mig saa lang som denne. Da jeg var kommen derop, gik jeg længe udenfor Huset og gemte mig bag Havediget. Men saa opdagede Madam Iversen mig, da hun skulde op paa Bakken for at flytte Faarene.

»Hvad? sidder Du her?«

»Ja—a— Madam Iversen — det er mig.«

»Det ser jeg da. Men hvad vil Du?«

»Jeg — jeg — skulde — bare — gi' — Dem Marken tilbage. Jeg fik ikke Lov til at beholde den for Mor.«

»Næ Du, — en Handel er en Handel, det si'er jeg ligesom Iversen.«

»Jamen, Madam Iversen, Mor blev saa vred, fordi jeg havde taget Penge for Katten. De maa endelig være saa god at tage den igen, ellers tør jeg ikke komme hjem.« —

Madam Iversen var nu ikke vanskelig at overtale; hun tog Marken og fik tilmed sit gamle, glade Smil og venlige Ansigt tilbage.

»Ja, tænkte jeg ikke nok, det vilde gaa galt, naar Din Mor fik at vide, Du drev Kattehandel paa den »Fakson«. Nu kan Du gaa med op til Faarene og Lammene og saa hilse Din Mor fra mig og sige, at det tegner til at blive nogle rigtig Stadslam i Aar.

Jeg hilste paa de gamle Venner, legede »haardt imod haardt« med de smaa Væddere, det vil sige, at jeg fik dem til at løbe Panden imod min knyttede Haand, naar jeg satte den imod dem. Kattekillingen blev kysset og klappet, og i Dag var der nu intet til Hinder for, at Børnene maatte lege med mig. Saa fik jeg Rundtenommerne til Kaffen og bagefter fire dejlige, rødmussede Æbler til at gnave paa paa Hjemvejen, og kom saa tilmed op at age

med Skovfogden selv, der skulde til Møllen for at hente Svinemel.

Denne mislykkede Kattehandel satte for lange Tider Bom for Udviklingen af mit spirende Forretningstalent; men det gode Forhold mellem Misse-graa-Kat og mig forrykkede det ikke. Den legede med mig og mine Dukker i Barnekammeret og passede ellers sin alvorlige Dont, at holde Utøjet fra Døren lige til den Dag, den 13 Aar gammel fandtes død af Alderdom ude under det store Vald-nøddetræ i Haven.

Den lille Gravhøj under Akacietræet blev plejet og vedligeholdt, saalænge jeg var i det gamle Barndomshjem, og dens Efterkommere lever vel den Dag i Dag som halvvilde, forkomne Stakler paa de Tomter, hvor forhen den gamle Garvergaard laa.

Men saalænge Barndomshjemmet var til, blev Misse-graa-Kats Arvinger holdt i Hævd og Ære. Kun en af dens Døtre udartede og levede et meget umoralsk Liv, som tilsidst resulterede i en Mesalliance med en Skovmaar. Fra ganske lille havde dens udprægede Zigøjnernatur vist sig ved, at den lange Tider ad Gangen holdt til oppe i Skoven. Derfor blev den ogsaa kaldt for »Flyvesidse«. Navnet fik den, fordi dens Omstrejferliv førte med sig, at den udviklede sig til at blive vever og behændig som et Egern. Desværre havde den ogsaa tilegnet sig Egernets Blodtørst overfor Fugleunger, som den fangede med fænomenal Behændighed og Snilhed.

Horisont var for snever. Der var altid et eller andet lysende Punkt, som lokkede og drog udad. Nogle til fjerne Verdener, andre til de store Byer, — en Del forsvandt uden at efterlade sig Spor, — nu er de borte!

Jeg har set unge Kvinder med Længsel i Blikket og bankende Hjerter stirre forhippede paa de regnbuefarvede Sæbebobler derude i Livet i den store Verden, hvor de troede Lykken ventede kun paa dem. Livsmod og Livslyst manglede de ikke, mindre end al Verdens Herlighed i én Mundfuld kunde ikke gøre det.

Og naar de saa vel kom ud fra den lille Ravnekrog, hvor gik de ikke løs paa Livet i glad Forventning og god Tro, — hvor ruttede de ikke med deres Ungdom og Talenter. Blussende af Liv gik de straalende til Fest! Og de ruttede med deres Hjerters bedste Følelser, for de kendte ikke til Maade, de syntes, de havde en uudtømmelig Kilde i Baghaanden at øse af.

Underligt at mindes de Dage, som gik, Tiden for længe, længe siden, da jeg levede i den lille By, og der i Længsel ventede paa alt det vidunderlige, som skulde hænde, naar jeg løftede Vingerne og satte Kursen ud mod de vildsomme Veje, hvor jeg troede Lykken ogsaa laa og ventede paa mig. — Ak, kun en rød Lanterne, som gled forbi i Livets Bølgegang! —

Lotte.

Nu maa jeg gøre en Afstikker tilbage i Tiden for at komme paa det rette Spor igen, saa jeg kan fortælle videre om Mors Arv.

Det, jeg her vil berette, skete jo for mange Herrens Aar siden.

Derfor siger jeg til mine Børn, ligesom Mor sagde til mig . . . Kom lad os sidde stille sammen og tale sagte, for det er mine døde Kammerater, jeg vil mindes.

Det var Lotte, som Mormor med megen Alvor overgav i Fars Varetægt.

»De skal nu fare varsomt frem med hende, for Lotte kan være lidt vanskelig, og hun lader sig ikke byde hvad som helst,« sagde hun. — »Det gælder jo med Dyrene som med Menneskene. Naar man gør sig den Ulejlighed at lære deres Ejendommeligheder at kende og læmper Behandlingsmaaden derefter, er de i Reglen flinke. — Se,

Pisken taaler hun nu ikke. De kan ogsaa spare den, for villig til at gaa paa, er hun. Hun har kun den Egenhed, at hun ikke vil vente. Er hun spændt for Vognen, vil hun afsted; hindres hun deri, saa rejser hun sig og sprænger paa. Ingen Magt kan holde hende, og derfor raader jeg Dem til ikke at prøve derpaa, for saa gaar det galt. — Naar man nu ved det, kan man jo rette sig derefter, saadan gjorde vi det hjemme paa Ostrup. Vi sætter os paa Vognen, samtidig med at hun bliver spændt for. Naar blot Tømmerne tages, lige som hun er færdig, saa gaar alt godt. Fattes der ellers et eller andet, saa kan man narre hende ved at pille lidt ved Seletøjet, saadan at hun tror, hun ikke er spændt helt for endnu. Holde hende ved at stramme Linerne, bruge Pisken eller lade nogen springe til for at holde hende i Hovedtøjet, det gaar aldrig. — Sky er hun ikke. Er hun først i Travet, gaar det støt og roligt frem; hun bryder sig hverken om Vejrmøller eller løse Hunde. — Kælen og from er hun. Naar hun er spændt fra, holder hun af at gaa lidt omkring i Gaarden, inden hun søger Stalden. En Bid Brød ved Vinduet er hun vant til at faa. — Kører I en Sommerdag paa Skovtur, saa spænd hende fra Vognen og lad hende skøtte sig selv; hun vil da først trille sig en Omgang og ellers følge Jer som en Hund. I skal ikke være bange for, at hun løber ind i Folks Agre, for det plejer hun ikke van. —

Se saadan er Lotte, nu ved I det, og faar behandle hende derefter.«

Saa kom det vemodige Øjeblik, da Mormor skulde rejse hjem til Ostrup, paa en anden Maade end den, hun var kommet paa. Hun tog med den gule Postkarosse til Frederiksborg.

Lidt før hun skulde afsted, gik hun ud i Stalden for at tage Afsked med Lotte. Oppe i Baasen stod hun længe hos den, klappede dens bløde Mule og snakkede til den som til et Menneske. Jeg traskede jo bagefter, hvor hun gik og stod, derfor erindrer jeg saa godt det hele. Lotte gnæggede og strøg sit Hoved kælent op ad hende, og hun lagde sin gamle Kind til den og saa den ind i de trofaste Øjne.

»Vi to har nu haft det godt sammen, lille Lotte. Lad mig se, Du er skikkelig og flink ogsaa her. Er de slemme ved Dig, saa kom kun hjem igen, trælle til Du styrter, skal Du ikke. Saa skal Du hellere faa en Kugle for Panden, som kan give Dig Fred.« — Lotte lagde Hovedet hen over hendes Skulder og drog et dybt Suk, det var, som den forstod hende. Mormor gik stille fra den; men der glimtede en Taare i de gamle Øjne, da hun satte Krogen paa Stalddøren.

Til Rasmus Kistrup sagde hun: »Du faar nu staa mig til Ansvar for Lotte. Du kender hende og ved, hvordan hun skal ha' det.«

»Jeg skal gøre mit Bedste, Madmor, — spilleme

om jeg skal, men man ka' nu inte mer end man ka',« sagde han.

»Skulde der blive noget i Vejen, som Du ærgrer Dig over, og som Du ikke kan retlede, saa lad hende løbe; hun finder nok Vejen hjem til Ostrup, det er jeg sikker paa.«

»Ja, hun ka' spilleme være durkdreven nok til det.« — Rasmus talte stødvis, men alligevel var der ligesom Grød i Stemmen. Han stod saa uroligt og drejede Huen i Haanden. — »Nu render je' — je' ka' itte mere, — det æ saa kivsomt dette herre — aa, saa forskrækkeligt kivsomt. — Farvel Madmor — og Tak for alt godt.«

Han tog Træskoene i Haanden, som han plejede at gøre, naar det kneb, og saa løb han gennem Haven og Vænget op i Skoven, for der i Ensomhed at knuse den første Sorg ved Adskillelsen.

Saa rejste Mormor. Unkas aad og drak ikke i mange Dage, saadan sørgede den. Mor, som den kendte, veg den ikke fra; men ad os andre viste den Tænder og knurrede. Børn holdt den ikke af til at begynde med.

Med Lotte gik det en Tid helt godt. Den blev passet godt og fik ikke mere Arbejde, end den kunde overkomme. Et Par Timer om Dagen gik den for Barkmøllen. Det holdt den nu ikke af. Denne evindelige Gaaen rundt uden at komme nogen Vej, kedede den. Derfor lurede den sig til at staa stille og hænge i Seletøjet, naar den kunde se sit Snit til det. I min Fritid blev jeg gerne sat

til at passe paa den. Jeg sad da, naar Vejret var godt, udenfor Møllehuset og sang. Saalænge den hørte min Stemme, travede den trøstigt rundt, men ligesaa snart der blev Stilhed, stod Lotte. Tit og ofte snød vi begge i al Endrægtighed. Saa spændte jeg hende fra, og vi gik sammen op i Vænget. Der fik jeg mig en Ridetur, saa det suste i Tollene. Her var hun rigtig i sit Es, særlig naar hun fik Lov til at løbe løs og trille sig. Fik hun ikke denne Lyst styret, kunde hun blive kaad og slog mig gladelig af, men hun gjorde det paa en saa lemfældig fornøjelig Maade, at jeg aldrig kunde blive vred paa hende. Undertiden traskede hun over Stenten bag efter mig helt op i Skoven; der puffede hun mig med Mulen og skød bag paa, naar vi travede sammen op ad Bakkerne, det var for rigtig at vise sin Erkendtlighed og Glæde ved at komme i Frihed. Kort sagt, hun var den morsomste og bedste Kammerat. Se, dette tillod vi os kun, naar Far ikke var hjemme, ellers gik det ikke.

I det første halve Aar gik alt godt. Lotte havde ingen Grund til at beklage sig, for Mor var i Reglen selv Kusk og gav hende den Behandling, som hendes Naturel fordrede.

Men saa en Dag skulde Far alene afsted til Bark-Auktion. Mor bad ham være paa Vognen i god Tid. Han var imidlertid i daarlig Humør, og vilde ikke lade sig kommandere til at fare lempelig med Lotte. Nok er det, han vilde, hun skulde

vente, til det var ham belejligt at lade hende gaa frem. Lotte var af en anden Mening, hun vilde gaa, da hun var spændt for. En af Folkene blev sat til at holde hende i Hovedet. Det taalte hun ikke; Øjnene blev urolige og vilde, hun prusted, saa Skummet stod hende om Mulen og rejste sig paa Bagbenene. Far var sprunget op paa Vognen og havde grebet Tømmerne, dem han nu strammede for at holde igen; men hun blev ved med at rejse sig og gøre smaa Spring fremad.

Rasmus Kistrup var kommet til. »Det gaar inte, Mester. Gi' los paa Tømmerne, aa la' hinner gaa frem.«

Men Far var bleven vred.

»Hun skal lære at lystre, ellers faar vi aldrig Skik paa hende!« —

»Det gaar ikke, Mester. De ka' lie'saagodt gi' Dem, hun lar' sig ikke holde.«

I det samme susede Pisken ned mellem Lottes Øren. Det var et skrapt Slag. I Øjeblikket tror jeg næsten, det bedøvede hende. Hun dukkede Hovedet og blev saa underlig lille; jeg troede, hun var styrtet. Saa løftede hun Hovedet og som et Lyn rejste hun sig paa Bagbenene, Forbenene fægtede i Luften, saa Tagstenene regnede ned fra det lave Værkstedstag, Seletøjet sprængtes, som var det Glas og Pindebrænde, og til sidst lod hun sig med hele sin Vægt falde ned over Vognstængerne, som totalt splintredes.

»Mester, Mester, — det her gaar pinende galt.

Hun helmer ikke, førend hele Vognen er splintret
Hvorfor ku De inte la' hende gaa frem, saa havde
der ikke været noget i Vejen. — — Saa, saa, gamle
Tøs, ta' inte saadan paa Vej, la' det være godt
nu.« —

Men Lotte var ikke til at tale til Rette. Hun
dirrede af Raseri og Angst. Nu slog hun bagud,
saa Forskærmen paa Vognen røg i Stumper og
Stykker hen ad Gaarden.

Mor var kommet til; hun var ogsaa vred; men
det var paa Far.

»Hvad skulde nu dette gøre godt for, Du mis-
handler jo Hesten, — den bliver ødelagt, — dette
glemmer jeg Dig aldrig, Christian.«

Far var rasende, Slag i Slag susede Pisken ned
over Lotte, som skiftevis rejste sig og slog bagud.

Til sidst var den fri for Seletøjet, Skaglerne fik
Rasmus løsnet. Porten stod aaben, og i et Par
Spring var den ude af Gaarden og fo'r afsted i
Galop. Rasmus Kistrup løb bag efter. Oppe paa
Broen kastede han Træskoene, og nu gik det løs
paa Strømpesokker. Jeg maatte naturligvis ogsaa
med for at se, hvordan det spændte af.

Lotte tog Vejen op gennem Skoven, først i
Spring, senere i jævnt Trav, da det hidsige Blod
havde sat sig.

»Prurrr — prurr, Lotte,« raabte Rasmus, men
den lod, som den var døv og fortsatte sit Løb op
gennem Løvedalsvejen og videre frem ad Frederiks-
borg Landevej.

Rasmus og jeg blev trætte. Den havde nu saa langt Forspring, at det ikke kunde nytte at forfølge den videre. Vi satte os paa Grøftekanten og stirrede ud ad den hvide Landevej, hvor Lottes Flugt betegnedes af en Støvsky, der efterhaanden blev mindre og mindre, indtil den helt forsvandt i Synskredsen.

Rasmus Kistrup var længe tavs. Vejret trak han tungt, det var, ligesom noget sad og stoppede i hans Hals.

»Tror Du, Lotte vender hjem af sig selv, Rasmus?«

»Næ — saa tosset er hun da inte.«

»Hvor mon hun render hen?«

»Hun render hjem til Ostrup, det er je' li'e saa sikker paa, som je sidder her.«

»Naa — tror Du det. Saa kommer Mormor nok kørende tilbage med hende en af Dagene,« sagde jeg, glad ved Udsigten til at faa Besøg af den kære gamle Mormor.

»Næ, Du ka' tro nej, min Pige. Madam Erhardt kommer inte med Lotte. Hun ka da ogsaa nok begribe, at Lotte har døjet ondt og lidt Overlast. Og ska' jeg si'e, hvad Ret og Relighed æ, saa si'er je' det, at der var inte Mening i at holde igen paa hende eller sla hende. — For, ser Du, min Pige, naar Dyrene er kloge og ellers skikkelige, saa har de Lov til at ha' noget for sig sæl, og nu har hun'et saa'en, a' hun inte ka' li' at vente, naar hun æ i Selen. Men naar fornuftige Mennesker

ved det, saa skal de lempe sig etter dem, for det staar de sig ved. Se, her blev nu Vogn og Seletøj helt maset. Og Mester, og Din Mor, æ je sikker paa, har'et inte helt godt tilsammens etter dette herre. Men ligner det nu no'et at vise sig stædig. Je' sa'e jo te han, at det vilde gaa galt! Og, det gik jo om rent a Helvede til. — Nu ka' han ha' et' saa godt! — Je æ inte ondskafuld a' mig, men jej si'er bare, je under ham dette herre.« Rasmus sukkede og tørrede Sveden af Panden.

»Ha'de je blot inte faaet smidt Træskoene fra mig, saa tror je, at je rendte hjem bagetter hinner til Ostrup.«

*

*

*

Stemningen var underlig trykket da jeg kom hjem. Mor græd og Far saa ud som et Tordenvejr. Der var gaaet Bud til Vognmanden for at faa et andet Køretøj, for afsted til Auktionen skulde han jo.

»Jeg vilde ønske, Lotte løb lige hjem til Ostrup,« sagde Mor.

»Det tror jeg saamænd gerne,« svarede Far.

»Det var en nederdrægtig Behandling, Du gav hende, jeg vil ønske, hun aldrig mere kommer igen.«

»Hesten er vel min.«

»Nej, den er ikke. Mor sagde til mig, at Lotte reelt set skulde være min, — min Arvelod, forstaar

Du! Og nu har Du maaske ødelagt hende, saa hun aldrig mere vil gaa for en Vogn, blot for Din Stædigheds og Hidsigheds Skyld.«

»Marie!« —

»Nej.« — »Marie!« — »Nej, siger jeg.« —

»Marie, — tager Du Dig dette saa nær?«

»Ja, det gør jeg, Christian, — for det var blodig Synd at slaa Lotte.« —

»Marie, jeg indrømmer, at jeg har baaret mig galt ad. Jeg blev hidsig, — jeg troede, hun kunde tæmmes og bøjes efter min Villie, for det er jo en kedelig Skavank hun har. Men det kan gerne være, jeg ikke skulde have eksperimenteret med hende.«

»Kommer hun igen, faar Du ikke Lov til at røre hende, jeg vil selv være Kusk herefter.«

»Det er et Ord, Marie. Skal vi saa være gode Venner igen?«

»Og naar Du vil laane hende til Barkmøllen, saa beder Du pent om det, for jeg vil ikke ha', hun skal slides op i den støvede Møllegang.«

»Jeg lover at bede pent, er vi saa Venner?«

Far kunde aldrig holde det ud, naar Mor var vred paa ham. Bag efter, naar Hidsigheden havde sat sig, var han det blødeste og bedste Menneske og helt ulykkelig, inden han fik gjort det godt igen.

*

*

*

Der gik mange Dage, og vi hørte intet om Lotte. I Avisen blev hun efterlyst, og der meldte sig flere, der kunde give Oplysninger om hende. Hun var set baade i Lyngby og Ullerød, men hver Gang, nogen vilde have fat paa hende, satte hun afsted ind paa Markerne, løb der en Stund, til Farvandet var frit, og travede saa afsted igen paa Landevejen.

Endelig kom der Brev fra Mormor. Hun skrev: »Lotte er kommen hjem. Jeg saa straks paa hende, at der var sket noget. Hun er urolig og ligner slet ikke sig selv. Kommer nogen ind i Stalden til hende, saa ryster hun som et Espeløv. Nu lader jeg hende gaa frit om ude i Vænget, men mange Gange om Dagen render hun hjem til Havegærdet og staar og kalder. Naar jeg saa gaar ud til hende, stryger hun sig kælent op ad mig og vrinsker, saadan som Du nok ved, Marie. Det er ligesom hun vil beklage sig og fortælle mig om alt det onde, der er overgaaet hende. -- Jeg blev baade glad og bedrøvet, da hun forleden Dag hen under Aften kom farende ind i Gaarden og straks søgte hen til det Vindue, hvor hun plejede at faa Brød. — Nu kan Du hilse Din Mand og sige, at dersom han vil have hende igen, saa faar han selv hente hende, for jeg vil høre af hans egen Mund, hvad der er sket?«

»Hvad siger Du til det, Christian?« spurgte Mor og saa alvorlig paa Far.

»Ja, vi maa vel hente hende?«

»Du skal ikke sige »vi«, for jeg tager ikke med. Hvor gerne jeg vil se mit gamle Hjem endnu en Gang, saa faar Du tage alene paa denne Tur.«

Det blev saa bestemt, at jeg skulde køre med Far, Vognen var blevet repareret, en Hest lejet og Rasmus Kistrup skulde være Kusk.

En tidlig Morgen rullede vi afsted, og henad Middag naaede vi de store Grib Skove og Ostrup Skovfogedbolig.

Mormor stod i Døren, da vi kom. Gensynet mellem hende og Far var køligt. Men Rasmus blev ligesom et nyt Menneske, da han kom tilbage og saa sin Madmor og det gamle Hjem.

»Go Dav, Madam Erhardt. Ja, se her kommer vi. Aa ja, ja, — det gør godt at vende Næsen mod Hjemstavnen, for det æ lie'som je har været hundreder af Aar borte. — Næ, se der er Vippebrønden, mon hun æ rigtig i lave, je maa hen og finde paa'en, — jo, hun gaar jo, som hun var smurt. Og hvordan har Kreturet det? Har den brogede og hjelmede kælt?«

»Køerne er solgte, Rasmus, og de sidste Faar bliver hentet i Morgen, saa er jeg færdig med alt det levende her paa Ostrup og kan flytte herfra om en Maanedstid, naar den nye Mand kommer.«

»Ak ja — Herregud, saa er Madmor færdig her. Og je æ færdig, — aa vi æ allesammen færdige. — Og Lotte, hun rente — for hun var klog, ska' je sie vos.« —

»Ja, nu snakker vi ikke mere om det, Rasmus.

Kom nu ind og faa noget at spise, for det trænger I da til efter den lange Rejse.«

Mens Rasmus Kistrup fik spændt fra, blev Far og jeg sat til Sæde ved det lange Bord i Spisestuen og der opvartet med god og solid Mad.

»Lad mig saa faa at vide, hvad der skete med Lotte, og hvorfor hun løb hjem igen?« sagde Mormor bestemt.

Far fortalte nu lige som det var gaaet til; han lagde hverken til eller trak fra, ikke med et Ord søgte han at smykke paa sin egen Sag.

»Ja, jeg tænkte det jo nok, at Dyret var blevet mishandlet,« sagde Mormor eftertænksomt. — »Ja, jeg tænkte det jo nok! — Men De skal faa hende igen, Svigersøn, for jeg kan jo ikke beholde hende, nu da jeg bryder op herfra om en Maaned. — De skal faa hende, selv om det ikke bliver paa den Maade, De fik hende første Gang.«

Far rakte Haanden ud imod hende. »Jeg ved nok, Svigermor, at jeg ikke fortjener at faa hende tilbage igen. Men nu lover jeg Dem, at Lotte skal faa det saa godt, som Mennesker kan give hende det. Jeg vil ogsaa gerne købe hende tilbage, for jeg fortjener ikke at faa hende som Gave mere.«

Der blev ikke rakt Far nogen Haand. Mormor lod, som hun ikke saa den. Hun kunde være saa forunderlig haard, naar hun følte sig saaret og krænket. Det med Lotte tilgav hun aldrig Far.

»Nej, sælges skal hun ikke. Men De skal nok faa hende, som jeg har sagt.«

Saa taltes der ikke mere om det. Jeg vimsede ud og ind og skulde kigge alle Vegne, i Stald og Lo og paa Høstænet. Ud til Lotte i Vænget maatte jeg ogsaa. Hun kendte mig paa lang Afstand, da jeg kaldte paa hende. Som en Hund fulgte hun mig op til Shovhegnet, og da jeg kravlede op paa Leddet, kom hun saa nær, at jeg kunde svinge mig op paa hendes Ryg, og nu travede hun rundt med mig en dejlig Tur gennem den tavse Skov. Hvor var jeg glad over, at vi maatte faa Lotte igen, for hun var jo noget af det bedste, jeg kendte.

Om Natten sov jeg inde hos Mormor. Hun var saa underlig tavs og stille. Ofte græd hun, og flere Gange vaagnede jeg ved, at hun havde tændt Lyset og gik og smaanuslede hende ved sit Chatol.

Næste Morgen kunde jeg ikke finde Rasmus Kistrup nogen Steder. Jeg spurgte Mormor om ham, og hun sagde, at han var gaaet et Ærinde ned til Skovfoged Schmidt i Nøddebo.

»Hvad skal han der?«

»Han skal bede ham om at gøre mig en Venne-tjeneste, for han er saadan en god Skytte.«

»Skal han skyde en Hare, som vi kan have med hjem til Mor?« spurgte jeg.

»Nej, min Pige, det er forbi med Harejagten for i Aar.« —

Jeg tænkte ikke videre over det med Skytten; jeg havde altfor travlt med at lege i Haven, kigge

til Faarene og se til Lotte, som i Dag stod paa Stalden. Far var gaaet en Tur ud paa Marken for at se paa Sædkifterne.

Lidt op ad Formiddagen kom Skovfoged Schmidt kørende. Rasmus Kistrup agede med, staaende op bag i Vognen. Schmidt var af den gamle Skole, Herskabet foran og Tjenerskabet bag paa, saadan skulde det være.

Mellem Mormor og Schmidt blev der ikke vekslet mange Ord. Han saa blot over Brillerne paa hende, inden han stod af Vognen, og sagde:

»Naa, vi har'et saadan, Madam Erhardt!« —

»Ja, Schmidt, saadan skal det nu være.«

»Saa si'er vi det, lille Trine. — Jeg har'et jo saadan, at jeg daarlig kan sige nej, naar Fruentimmerne ber' mig og ser mildt til mig. — Men dette er, Fanden ta' mig, lige haardt nok, for Lotte er jo et stædigt Bæst, naar det Sind tar' hende, det ved vi saa inderligt godt begge to, Madam Erhardt.«

»Lotte er et klogt, — et sjældent klogt Dyr. — Hun skal ikke døje ondt paa sine gamle Dage.«

»Aa, 13—14 Aar er jo ingen Alder for en Hest i hendes Kondition,« mente Schmidt.

»Nej, saamænd, hun kunde ha' gjort det i en halv Snes Aar endnu. Men min Beslutning er taget. Baade hun og jeg skal ha' Fred. For jeg vilde dog ingen Ro faa paa mig herefter, naar jeg tænkte paa, om Lotte nu løb hjem igen til Ostrup efter nok en daarlig Behandling, og hun saa her

kom til fremmede Mennesker, som ikke kendte hende og blot vilde skikke hende tilbage til nye Plager. — Nej, det faar være, som jeg har sagt, Schmidt. Gør det nu blot godt, mer end eet Skud skal hun nødig ha'!« —

»Hun skal komme nydelig ud af Verden. Et Skud og med fuld Honnør, det lover jeg.«

Mormor var allerede borte. Jeg tror ikke, hun hørte den sidste Bemærkning. Hun gik ind i Stalden og tog den sidste Afsked med den trofaste Lotte.

Lidt efter kom hun ud, pudsede Næsen haardt og sagde med tyk, dirrende Stemme til Rasmus Kistrup. »Slip hende saa ud i Vænget.« —

Hun tog mig ved Haanden, og vi gik sammen ind i Stuen. Der satte jeg mig paa Skødet af hende og mens hun knugede mig ind til sig, sagde hun:

»Vær altid god og retfærdig med Dyrene, for de er vore bedste og mest trofaste Venner.« —

Hun rokkede hjælpeløst med Hovedet, mens Taarerne løb ned af de gamle, furede Kinder. »Lille Barn, det er alligevel haardt at skilles fra sine bedste Venner.« —

Der lød et Skud, et eneste ude fra Vænget. Det gav mangefold Ekko fra de tause, store Skove.

Lidt efter kom Skovfoged Schmidt og Rasmus Kistrup ind i Gaarden. Da Schmidt kom ind, stillede han Bøssen fra sig i Hjørnet.

»Det var, om jeg saa skal sige det selv, et fint Skud, Madam Erhardt.«

Mormor gav ham tavs Haanden.

»Det er den drøjeste Gang, jeg nogensinde har gaaet, Madmor æ lie'godt haard,« sagde Rasmus.

Men da rankede Mormor sig og løftede det graa Hoved.

»Nej, Rasmus Kistrup, jeg er kun barmhjertig. — Gaa nu ud sammen med Jens Skovløber og flaa Huden af hende. Grav hende saa ned derhenne ved den store Eg. I kan pynte lidt med Løv i Graven. Læg hende saa dybt ned i Jorden, at Rævene ikke hitter paa at finde Vej til hende.«

»Javel, Madmor.«

Ved Middagstid laa Huden af Lotte i Fars Vogn.

Han havde hørt Skuddet derude og kom hjem kort efter.

Han spurgte ikke, det anede ham, hvad der var sket. Schmidt nævnede heller ikke med et Ord Lotte.

Henad Eftermiddagen kørte vi hjemad. Da vi sad paa Vognen, sagde Far:

»Ja, saa Farvel, Svingermor. Det er vel Meningen, De vil have beredt Huden af Lotte?«

»Nej, nej, Svingersøn. De skal beholde den, for paa den Maade er vi først begge rigtig tjente med Lotte. Hun har Fred, — og jeg har Fred, — og De kan købe Dem en ny Hest, som kan gaa og staa efter Deres Sind og Hoved.« —

Inde paa Brystet havde jeg gemt en tyk Konvolut med Brev i til Mor. Foruden Brevet laa der nogle Hundrederigsdalersedler. Det var Penge til den nye Hest.

Lottes Saga var endt. I mit Barnehjerte holdt jeg med Mormor, for jeg havde jo set, at Lotte var bleven misforstaaet. Men jeg forstod ogsaa senere, at Far aldrig glemte Mormors Hævn.

Unkas.

Og saa kommer jeg til den tredje Del af Mors Arvelod — og det tilmed ikke den ringeste, for den Hund var hendes Stolthed, ikke alene fordi den mindede hende om Jagtglæderne og alt det, der var hendes Liv og Lyst i Barndomshjemmet, men ogsaa fordi den med sin Klogskab og Trofasthed var hende til saa megen Trøst og Glæde i Garvergaarden i den lille By.

Det er jo saadan, at naar man ejer en god Hund, saa bør man være dens venlige og forstaaende Herre. Dyrene har jo baade Hjerte og Forstand, og de formes i Reglen efter den Behandling, den Opdragelse og den Kærlighed, der vises dem. Er man venlig og god mod Dyret, faar man dets Troskab, Opofrelse og Hengivenhed til Løn derfor

I den første Tid, Unkas var kommet i Hjemmet, lagde jeg ikke videre Mærke til den. Jeg var nærmest bange for den, den var ikke saadan at gaa lige til. Børn holdt den egentlig ikke af;

den taalte os, men heller ikke mere. Vore Plage-
rier kedede den, fordi dens Naturel' var Alvor og
Grundighed. Blev vi den for nærgaaende, rejste
den sig og skiftede Plads, én Gang, to Gange, men
hjalp dette ikke, knurrede den og viste Tænder —
bide gjorde den ikke. Kun én Gang forglemte den
sig. Det var en Dag, Mor og jeg sad i Dagligstuen
med vort Sytøj. Min Bror tumlede om paa Gulvet
og væltede sig, ret som det var, oven paa Unkas.
Den var ked af det og blev ved med at flytte sig;
men ligemeget hjalp det, Drengen fulgte efter og
trak den baade i Øre og Hale. Saa knurrede den,
og Mor sagde: »Du skal la' Unkas være, Du kan
jo godt se, at den vil ha' Fred.« Men Drengen
kunde ikke lade den være; han blev ved med at
drille den. Unkas forstod godt, at Mor holdt med
den, derfor søgte den Beskyttelse hos hende, lagde
Hovedet i hendes Skød og saa op, som om den
vilde sige: »Kan jeg dog ikke blive fri for den
Plageaand.« Saa talte hun til den med det Tone-
fald, som den kendte og forstod: »Er han slem ved
Dig, Unkas? Du skal ikke bryde Dig om det, for
han er en lille dum Fyr, som ikke forstaar sig
paa at behandle en god, gammel Hund. Du maa
nok vise Tænder, men ikke bide, førend det
kniber.«

Unkas gik hen og lagde sig under Bordet.
Lidt efter var Drengen der igen og plagede den.
Dens Knurren lød. »Du fortjente virkelig, at Un-
kas bed Dig,« sagde Mor vredt. Lidt efter lød der

et Vræl, og Drengen kom kravlende frem med Blodet flydende ned over Ansigtet. Unkas klynkede og krøb ganske fløv og ulykkelig hen til Mor.

»Men hvad har Du gjort, Unkas?»

Den turde ikke se op, viste kun alle Tegn paa Sorg og slikkede hendes Hænder.

Da Drengen blev vasket, viste det sig, at han var bidt over Næsen. Saarene var ikke dybe; det havde vist ikke været dens Mening at bide, den syntes kun at forstaa paa Mors Stemme, at den nok maatte tage lidt fra sig, og havde saa nappet efter ham. Drengen havde i Angst hurtigt taget Hovedet til sig og derved faaet de dybe Hudafskrabninger.

»Hvor kunde Du bide en lille Dreng, Unkas? Gaa pænt hen og bed om Forladelse.«

Og den bad saa bønligt med Øjnene, gav Pote og viste de ydmygste Tegn paa Fortrydelse og vilde gøre det saa godt bagefter for ham. Den hentede hans Legetøj og fulgte ham overalt, og siden den Dag fandt den sig med den største Taalmodighed i hans Drillerier, lige til Saarene var lægte. Men da Sporene af Bidet var forsvundet, blev den kry igen og taalte ingen Nærgaaen. Drengen passede nu paa ikke at gaa for vidt; det havde Unkas lært ham.

Med os Børn nedlod den sig sjældent at gaa ud; kun naar Mor sagde til den, at den skulde gaa med for at passe paa os, gjorde den det samvittighedsfuldt og i dybeste Alvor. Derimod var

det en hel anden Sag, naar Mor tog den med. Saa var den ellevild af Glæde og lykkelig som en ung Hvalp.

En Dag spadserede hun og jeg med Unkas bag efter os paa de smalle Stier, der følger Aaens Løb gennem Skoven. Der kom en noget beruset Mand imod os. Vi kendte ham godt. Det var Palle Lundquist, en Svensker, som havde arbejdet en Tid i Garveriet. Nu var han der ikke mere; han var bleven afskediget, fordi han saa tit mødte beruset. I løftet og ondskabsfuld Stemning kom han imod os. Jeg blev angst og spurgte Mor, om vi ikke skulde vende om?»

»Nej, naar vi har Unkas med, behøver vi ikke at være bange,« svarede hun.

»Här kommer jag at beile till Jungfrun så skön.«

Han standsede foran os.

»I alle Djäfvles namn, är det inte min Mesters Fru? Det var då ryslig bra at möte er her i tysta Skogen. Venta lite, så kan vi prata tillsammans.«

Unkas havde forlængst rejst Børster og knurrede advarende. Mor holdt den i Halsbaandet, for at den ikke skulde blive den angribende.

»Vi to har vist ikke noget at tale om, Palle Lundquist,« sagde hun og vilde gaa videre.

»Inte? — inte? — jo, vi har mycket at prata om just nu, vi är ensamna.« Han gik truende frem imod os.

»De skal tage Dem iagt for Hunden.«

»Å, jag blåser åt er Hund!«

»Rører De mig, maa De selv tage Følgerne.«

»Tror ni, jag lar mig skrämme af en Hund?«

han lagde Haanden tungt paa Mors Skulder og begyndte at ruske i hende.

Saa slap hun Unkas, og som et Lyn sprang den med al sin Kraft mod ham, satte Forpoterne paa Brystet af ham, saa han baglæns tumlede ned af Skrænten og ikke standsede, førend han laa i Aæn. Mor fløjtede ad Unkas, som var rullet med og nu arrigt stod og gæde ved Bredden, hvor Palle var forsvunden. Vi skyndte os ned for at hjælpe ham paa det tørre igen. Der stod han i Vand til Knæerne og ellers drivvaad over det hele. Ædru var han blevet og slukøret saa han ud.

»Det skulde De ikke ha' gjort, Lundquist, for jeg advarede Dem jo.«

»Nej, det skulle jag inte alls ha gjort. Jag kunde ha' varit döder Mand nu. Den förbannade Hund!«

»Den gjorde kun sin Pligt.«

»Ja — ja vist.« Han satte sig paa Skrænten. Én efter én tog han Træskoene af og hældte Vandet forsigtig ud. »Jag tror, min Sann mit Lintöj är blitt slatten ock jag har fåt Vatten i Träskoerne mina,« sagde han.

Efter dette steg Agtelsen for Unkas i den lille By, thi denne Bedrift rygtedes jo snart. Men ogsaa i anden Henseende var den berømt.

Den var jo ikke alene af fin Stamme, men

hævdede ogsaa sin Stands Ære. Den var jo, som før sagt, en ypperlig Jagthund. Derfor kneb det for den at holde sig i Skindet, naar den gik med os i Skoven. Den sporede jo bestandig, men vidste godt, at den ikke maatte jage. Saa den et Stykke Vildt eller en Hare, gik der en nervøs Skælven igennem den og sorgfuld sjaskede den hen bag Mor for ikke at falde for Fristelsen.

Jeg tror, den ligefrem følte Sorg ved at være kommet ud af Forst-Etaten. Det uvirksomme Liv i den lille By gjorde den tungsindig, og derfor sukke den saa tit, naar dens Øjne faldt paa Mors Bøsse og Jagttasken, som hang paa Hjortegevirene i Spisestuen. Mor sukke ogsaa og knuste en Taare, for hendes og Unkas Længsler faldt saa inderlig sammen.

Nogle store Dage om Aaret havde den, og det var, naar Skovrideren laante den ved de store Jagter. Han var en ypperlig Skytte, som aldrig fejlede sit Skud; derfor gik Unkas gerne med ham, naar han selv hentede den. Han var forresten den eneste, den fulgte uden Bøsse. Birkedommeren og Postmesteren var ligeledes vældige Jægersmænd, men desværre ikke særlig sikre i Skuddene. De vilde ogsaa laane Unkas, men kom de uden Bøsse, saa gik den ikke med dem. Naar det gik galt for dem, vidste vi det altid hjemme, Unkas taalte ikke Fejlskud. Ved det første gik den hjem; det var den ikke vant til.

Naar den fra en saadan Jagt kom slukøret

tilbage, var den yderst flov og fornærmet, krøb saa langt, den kunde, ind under Sofaen for at ærgre sig i Stilhed. Den var ikke at formaa til at komme frem, naar en af de uheldige Jægere kom tilbage for at hente den. Mor kunde ogsaa ved en saadan Lejlighed være lidt onskabsfuld og haane vedkommende for hans daarlige Skud. »Jeg holder med Unkas,« sagde hun, »den er for klog og forvænt til at være med til Kludderi og Bomskud.

En Dag kom Skovrideren ind til Mor og spurgte, om hun vilde sælge Unkas?

»Nej, det vil jeg rigtignok ikke,« svarede hun uden Betænkning.

»Jamen, jeg kan gøre et godt Bud paa den. Det er Overførsteren, som har skrevet mig til for at bede mig gaa til Dem. Han vil give 100 Rigsdaler for den.«

100 Rigsdaler var mange Penge, og i de Tider endog særdeles meget for en Hund.

»Nej, Hr. Skovrider, selv om De lagde 1000 Rigsdaler paa Bordet for mig, saa skilte jeg mig ikke ved Unkas. — Forresten blev den nu ikke hos den gamle Overførster. Han har aldrig været nogen særlig fin Skytte og er næppe bleven bedre med Aarene, — men det skal De ikke sige, at jeg har sagt.«

»Hys — det taler vi nu ikke om. Overførsteren kommer hertil i Dag; han skal med til Kongejagten i Morgen i Tisvilde Hegn. Han vilde grumme gerne ha' Hunden, det skrev han.«

Mor var meget stolt af sin Hund, saa stolt og sikker, at der fór en Spilledjævel i hende, hvorved hun let kunde have mistet den.

»Godt, jeg sætter Hunden op mod hans 100 Rigsdaler. Jeg vil laane Overførsteren den i Morgen til Jagten. Men han maa selv hente den med Bøssen, for ellers gaar den ikke med ham. De ved jo, det kun er Dem Skovrider, den følger, fordi De aldrig fejler et Skud. Dersom nu Overførsteren skyder saa godt, at Unkas bliver hos ham, saa maa han beholde Hunden uden at give en Hvid for den. Men kommer den skamfuld hjem og kryber under Sofaen, saa har han tabt og skal give mig de 100 Rigsdaler og alligevel ikke faa den. Tør han gaa ind paa det, saa vover jeg Hunden. Men De, Skovrider, skal være mig ansvarlig for, at Unkas ikke bliver holdt i Baand eller paa anden Maade tvunget. De ved jo selv, hvor ivrig den er, naar det gaar Slag i Slag med gode Træffere, saa uden Grund vender den ikke hjem.

Skovrideren kløede sig lidt betænkelig i Nakken.

»Det er nu sin Sag, at stille Overførsteren det Forslag. Han skyder skidt, det kan vi gerne være enige om, men han slumper dog til et godt Skud en Gang imellem, saa der er Risiko for Dem. De kan godt komme til at miste Hunden, det maa være Dem klart. — Nej — jeg vil nødig nævne Betingelsen for ham, det er jo at vise ham en respektstridig Haan. Det gaar ikke, De maa hitte paa en anden Udvej.«

»Sig til ham, at han kan henvende sig til mig, saa skal jeg selv gøre ham det Forslag.«

Og saaledes blev det. Henad Aften samme Dag kom den gamle Overførster og Hofjægermester i egen høje Person. Da han fra gammel Tid kendte Mor godt, tog han det Hele for en elskværdig Form fra hendes Side til at forære ham Hunden og gik gladelig ind paa Væddemaalet i fuldeste Tro til, at den allerede var hans. Unkas gik saa med ham, da han havde Bøssen over Skulderen. Men Mor var alligevel fra det Øjeblik af ikke glad. Det var jo at spille Hasard om det gode trofaste Dyr; men nu havde hun jo en Gang været stor paa det, saa der var intet andet at gøre, end løbe Linen ud.

Den Nat tror jeg ikke, Mor sov meget, og tidlig næste Morgen var hun oppe. Ingen Steder kunde hun finde Ro. Oftest gik hun ude i Haven, og jeg fulgte hende, for ogsaa jeg vidste, hvad det gjaldt.

Der gik vi i den gamle Have mellem Frugttræerne, som stod uden Plan paa de store Plæner. Det var en af disse kolde, blege Høstdage, hvor Solen skinnede uden at give Varme, og hvor Edderkoppernes Spind rakte fra Træ til Træ og fæstede Dugdraaberne i sit Væv. Fuglene lod nogle svage Toner høre i den stille Luft, og naar et lille Vindpust kom, dryssede det med fine Stænk fra Bladene.

Valdnødderne havde begyndt at aabne deres grønne Hylstre og drysse ned; der laa de modne og brune i Hundredetal for vor Fod. Vi samlede

dem op; men ingen af os havde Lyst til Nødder eller til de Æbler, som Træerne stod tunge af. En Gang imellem faldt en overmoden Frugt med et Klask til Jorden — vi lod den ligge, ændsede det knapt. Lidt efter gik vi over Stenten til Skoven, helt ud til Markerne ved Vinderød. Der stod vi og stirrede ad Landevejen, som førte mod Tisvilde Hegn, hvor Jagten holdtes. Men ingen Hund kom hastende imod os med den røde Tunge hængende ud af Halsen, og da vi havde siddet deroppe en god Stund, vandrede vi tavse og bedrøvede hjemad.

Det var bleven op ad Formiddagen. Mor fór om i Køkken og Kælder for at faa Has paa Tiden og for at dæmpe den Uro, der var over hende.

Nu sad vi begge derinde i Stuen, hun ved Vinduet stirrende ud paa den stille Gade. Da hører vi i Stilheden et dybt Suk inde fra Krogen under Sofaen. Vi ser glade paa hinanden. »Det skulde da vel ikke være Unkas?«

Jo, det var! Derinde laa den gemt saa langt mod Væggen, den kunde komme. Stille som en Mus laa den, kun Sukket forraadte den Tort, som var overgaaet den ved Overførsterens Fejlskud.

»Er det Dig, gamle Dreng!« Mor og jeg kravlede under Bordet og kiggede ind til den.

Den saa bedrøvet paa os, daskede lidt med Halen og sukke. Komme frem vilde den ikke.

Vi kælte og lokkede for den; men den lagde kun Hovedet ned paa Forpoterne og saa bedrøvet

paa os, Skammen og Sorgen vilde den som sædvanlig bære i Ensomhed.

»Du skulde blot vide, Unkas, hvor glade vi er for det Fejlskud. Du har ingen Grund til at skamme Dig. Du skal faa det bedste Kødben med godt Sul paa«. Mor og jeg havde nær væltet hinanden for at kræse op for den, og endelig var den saa naadig at komme frem og lugte til Kødbenet og blive klappet. Saa glemte den sin Sorg og aad med god Appetit. Mor og jeg dansede Reel af Glæde over, at vi ikke havde mistet den og af Stolt-hed over dens krænkede Jagtære.

»Jeg skal aldrig spille Hasard mere om Dig, det lover jeg«, sagde Mor, mens hun klappede dens brunspættede, kønne Hoved. Den saa paa hende med de kloge Øjne, sukkede og klynkede forstaaende. Det var, som den vilde beklage sig over de daarlige Jægere, som gaves nu om Stunder.

Næste Dag kom den gamle Overførster.

»Det første Skud var jeg lidt uheldig med, det indrømmer jeg, men det er saa Pinedød ogsaa en vel stikken Hund, De har. Den var ikke før gaaet, saa skød jeg en Buk, og i næste Omgang en Ræv, — vente kunde den naturligvis ikke. — Føj, Du maa skamme Dig, Unkas«, sagde han henvendt til Hunden, som laa paa Gulvet og saa ondt paa ham. Den var nu heller ikke til Sinds at tage imod Fornærmelser, selv om det var af en Overførster, der ogsaa var Hofjægermester. Den rejste sig, knurrede og viste Tænder, vendte saa Ryggen til ham og

gik mod Døren. Det var nu dens Maade at vise sin Haan paa.

»Det ærgrer mig nu, at jeg tabte Spillet, — ikke for de lumpne 100 Rigsdalers Skyld, — værsgod, her er de, — men for det, at man skal være Nar til for det kloge Bæst's Skyld«. — Han sagde det godmodigt; det lød nærmest som en stor Kompliment til Unkas.

»Naar jeg lægger 100 Rigsdaler til, — se, saadan, som jeg nu gør, — kan jeg saa faa det Bæst til Hund?«

»Nej, Hr. Overførster, vi skal være kvit. Hunden skiller jeg mig ikke ved, og Pengene vil jeg ikke ha'. Skam og Skade skal dog ikke følges ad. — Og selv om De fik Hunden, saa er jeg bange for, den løb hjem igen«.

Den sidste Bemærkning lod Overførsteren, som han ikke hørte.

»Jo, saa Pinedød skal De ha' de 100 Rigsdaler som vi væddede om, de er saagu' ærligt fortjente, — for det var nu en vældig Risiko De løb, det vil De da indrømme?«

»Ja, Hr. Overførster, det var det, og jeg tør ikke gøre det om.« —

»Nej, det vil jeg sku heller ikke raade Dem til, for saa taber De! Skyde kan jeg da, naar det endelig skal komme an paa det.« —

*

*

*

Ak ja, naar de gamle Minder kommer op i Erindringen, saa vælder De frem i Flok og Følge.

Om Unkas kunde jeg blive ved at fortælle i det uendelige, for han reddede os fra Tyve, og det gamle Hjem fra at gaa op i Luer.

Det var en Helligdag vi alle var kørt bort; Forretningen var lukket, Pigen og Karlen havde faaet fri, og Unkas var ene hjemme for at passe paa Huset. Naar det skete, blev gerne alle Dørene sat aabne indvendig; den kunde saa inspicere det hele.

En stakkels forhutlet Skomagersvend havde lagt Mærke til, at vi var kørt ud. Nu vilde han se sit Snit til at bryde ind gennem det lave Butiksvindue fra Gaarden for at stjæle Lædervarer. Han kom ogsaa vel ind, men saa var Unkas der paa Pletten. Den bed ham ikke, passede kun paa, at han ikke kunde komme ud igen. Hver Gang han blot rørte sig, fo'r den rasende imod ham. Der stod saa den sølle Tyv ret op og ned uden at kunne røre sig, til vi kom hjem. Han fortalte selv, at han var gaaet igennem Vinduet for at stjæle. Han slap med en Dragt Prygl. Men den Sjæleangst, han de mange Timer havde udstaaet, gjorde ham en Erfaring rigere. Han svor paa, at al Tyvelyst var gaaet af ham.

Da Unkas reddede os fra Ildebrand, gik det saaledes til. Kværnen i Barkmøllen var løben varm og havde slaaet Gnister fra en Sten mellem Barken; der var gaaet Ild i Træværket, og i den maledede

Bark laa det og ulmede. Unkas og jeg legede udenfor Møllen. Paa én Gang forsvandt den ind ad Mølledøren, men kom kort efter hylende tilbage med alle Tegn paa Uro, stadig løb den frem og tilbage mellem Døren og mig, og da jeg fulgte den derhen, saa jeg, at det blussede godt inde i Møllen. Hurtigt fik jeg Hesten spændt fra, kaldt Far og Folkene til, og Ilden blev ogsaa slukket. Men blot faa Øjeblikke endnu og den gamle Garvergaard havde ikke været til at redde.

15 Aar blev Unkas. Tandløs og gigtsvag var den paa det sidste. Vi vilde saa gerne, at den skulde dø Straadøden. Tilsidst kunde vi dog ikke holde ud at se paa, at den ikke kunde rejse sig, og at den ikke mere havde nogen Glæde af et Kødben.

Saa en Dag gik Mor op i Skovridergaarden med den og bad Skovrideren, om han vilde gøre den sidste Velgerning imod den og ende dens Liv, som det sømmede sig en Jagthund.

Mor kaldte den hen til sig og sagde: »Farvel Du gamle, gode Ven, — og tak for al den Glæde, Du har voldt mig og mine.« Den slikkede hendes Haand og smaaklynkede, som den plejede.

Men da kunde Mor ikke mere; hun skyndte sig bort, for at den ikke skulde se hendes Taarer.

Herregud, hvor lyste det endnu en Gang ivrigt og ungdommeligt af Jagtiver i dens gamle Øjne, da Skovrideren kom med Bøssen i Haanden og venligt kaldte paa den.

Glad og fortrøstningsfuld gik den med ham gennem Haven ud i Lunden mod Søen. —

Der lød et Skud — og det trofaste Dyr var ikke mere. — Mor var løbet, hun løb, som gjaldt det Livet og holdt sig for Ørene. —

Vi var blevne en Ven fattigere, en Ven, der var vor Sorg værd, og som vi alle savnede.

Nede bag Lunden staar en gammel, enlig Gran. I umindelige Tider har den trodset Uvejr og Storm. Ved Foden af den fik Unkas sin Grav. I den gamle Stamme blev dens Rune ristet. Navnet luer ikke med Guldskrift, — men selv nu til de sene Tider, da jeg er bleven gammel og graa, maa jeg, naar jeg kommer til min Hjemstavn, gaa op til den gamle Gran og i Vemod mindes min Barndomsven, den Ven, som aldrig svigtede, og som var tro til det sidste.

*

*

*

Jeg har fortalt om Mors Arv saa udførligt og vidtløftigt, — mulig ogsaa med den Snakkesalighed, som griber gamle Folk, naar der aabnes for det Væld af Minder, som ligger gemt i Hjernecellerne og kun venter paa en Lejlighed til at faa Afløb.

Det hele kom af, at jeg nu atter, efter mangfoldige Aars Forløb, har genset de Steder, hvor min Barndom og Ungdom levedes saa stille og fredfuldt.

Jeg er vendt tilbage til min Hjemstavn. Nu husker jeg hverken Dag eller Time, da jeg forlod den for at drage ud i den vidunderlige Verden, som lokkede og drog mig. Jeg ved kun, at jeg var ung den Gang, — og at jeg nu er gammel.

Et Liv er levet, — forvirret, rigt og fattigt mellem hinanden!

Og nu i mit Livs Aften dukkede Minderne pludselig op. De kom som hastige Glimt fra Barn-
domsaarene og bankede først svagt og frygtsomt paa. Det var en forrevet Stump af et Salmevers:

»I Varetægt mig tag«.

Ikke véd jeg, hvordan det kom, jeg véd kun, at det bed sig fast og ikke vilde slippe mig.

Nogle Dage efter havde det faaet Følge:

»Fra Synd og Sorg og Fare,
Din Engel mig bevare
som ledet har min Fod i Dag.«

I Tankerne saa jeg Barneværelset med den lille, lave Seng, og over Sengen stod bøjet den Kvinde, til hvem jeg nærede den største Kærlighed.

»Hvad er Varetægt, Du?«

En mild Stemme svarede: »Varetægt betyder, at Du beder Vorherre passe godt paa vor lille Pige.«

Nu tror vel alle, det var min Moder. Nej, det var ikke hende, vel holdt jeg meget af hende, men allermest holdt jeg af gamle Ane, min egen Barne-
pige, — hun, som bar mig paa Armene og borttog

Stenene paa min Vej, — hun som lærte mig Aftenbønnen og Forskel paa godt og ondt. — Hun som skændte, og hun som trøstede, hun som med Taalmod bar over med alle mine Unoder og altid var parat til Forsvar, naar jeg ærligt havde fortjent de Prygl — jeg ikke fik —.

Med Ane og Aftenbønnen i Barnekammeret kom de gamle, halvt afblegede Minder, snart enkeltvis og snart i Flok og Følge, indtil Længslen efter Hjemmet med alle Hjemstavnsmindene overvældede mig, og drog mig med den usynlige Magt, som intet kan modstaa, fordi den er saa vidunderlig stærk.

Og saa stod jeg atter i min Hjemstavn, i den afsides Ravnekrog, der i Aarhundreder havde ligget stille og ubemærket som en slumrende Tornerose, hvortil Omverdenens Larm og hastende Jag endnu ikke havde naaet.

Og saa kom Minderne frem fra de gamle Dage. Mindet om Mors Arv, de gamle Venner, og alt det, som er dødt og borte.

*

*

*

Nu er Tornerose vækket. Den lille By med dens rindende Vande, hvor Pil og Hyld og blomstrende Syren drysser af deres Overdaadighed ned i den sladrende Aa, og hvor den evindelige Klokke-ringning forkynder Dagens Timer; nu er den trukket frem af sit Skjul, og dens vidunderlige Naturskønhed er omsat i klingende Mønt.

Den gule Postvogn og den røde Postillon, jeg med dyb Ærefrygt havde set op til i Barndomsdagene, som den Kerub, der aabnede Vejen ud til den store, vidunderlige Verden, der laa bag Skoven og de store Bakker, han og hans skrattende Horn eksisterede slet ikke mere. Jernbanen, dette prustende Uhyre, havde været Nøglen til Slottet, hvor Tornerose sov.

At komme til min Hjemstavn ad Dampens Vej kunde jeg ikke overtale mig selv til. Landevejen, som bugter sig gennem Skovene op over Højedragene, maatte følges.

Jeg vilde atter føle den slappe Træthed i alle Ledemod ved at rumle Mil efter Mil, indtil Maalet var naaet.

Landevejen, Skoven, Bakkerne — alle var gamle, kære Kendinge, og da jeg kom op paa det sidste Højedrag og saa Fjorden blinke smilende frem i den lyse Høstdag, og Byens Tage skimtedes gennem det gulnede Løv, da fyldtes jeg af den forunderlige Følelse, som griber Menneskene af Glæde og Taknemlighed, naar de atter staar i den Del af Verden, hvor Vuggens Gænger blev rørt, og som er hellig Jord for dem.

Barndomsminder — Ungdomsminder — intet i Verden stemmer Sjælen mere højtidsfyldt end netop I!

Derfor ømmer Sjælen sig ogsaa saart, naar man paa en Gang føler sig som en fremmed paa Hjemmets Tærskel.

Her stod jeg i min lille Fødeby og søgte forgæves efter de gamle, lave Huse, der i min Tid var befolket med lutter Kendinge.

Ak, jeg glemte jo, at Tiden ogsaa her var gaaet sin rastløse Gang, hensynsløst mejende alt det ned, der kun havde Interesse for den enkelte.

Her var Stedet, hvor mit Barndomshjem havde ligget. — Jeg stod og stirrede paa det store Hus med de moderne Spejlglasruder, indtil mit Øje blev dugget.

Et Billede af en duknakket, graanende Skikkelse kastede Spejlruden haanende tilbage. Det er Svaret »forbi«, som den hjemvendte fik paa de mangfoldige Spørgsmaal om »hvorfor«.

Jeg bad om Tilladelse til at gaa gennem Haven.

Ved Ruderne i de forskellige Etager saas nysgerrige Ansigter stirrende efter den fremmede.

Ja, fremmed — fremmed paa Hjemmets Grund! End ikke et fattigt Minde var ladet tilbage fra min Barndoms Legeplads.

Hvor var det store Valdneøddetræ, som bredte Skygge over de lave Bygninger og langt ind over Naboens med? Hvor var Akasietræet med det fine Løv, som fornemt viftede i Vinden? Og hvor var Nøddegangen, hvor han gav mig sin Tro og holdt den, til Døden lukkede hans Øjne? — Hvor var Avnbøgen og Elmelysthuset med den høje Trappe og de knudrede Stammer, — ja, hvor — hvor — hvor?

Den gamle Have med Vænget bagved, der

strakte sig op ad Skraaningen til Skoven, var blevet omdannet til en stor Park. Her var Terrasser, Espaliertræer og pragtfulde Blomsteranlæg. Alt sammen langt smukkere end forhen. Men hvad var det for mig imod alle de gamle Buskadser og de mange Frugttræer, af hvis Overflødighed jeg havde plukket af Hjertenslyst.

Og Skoven der oppe bag Stenten og Gærdet — den var ogsaa blevet en ganske anden! Forhen var det Gran og Fyr med ærværdige Ege imellem; nu var det Løvskov med sirlige Spaseregange og lange »Udsigter« over Landet og Fjorden.

Jo — der, der er da endelig en gammel Kending! Det er en Egestamme, hugget til som Bænk; den har trodset Tidens Tand. Dens afbarkede Stamme ser ud som tatoveret, saadan en energisk Iver er der udfoldet for at forevige Slægterne.

Og den bærer taalsomt de snirklede Navnetræk, med og uden flammende Hjerter.

En Erindring stiger pludselig frem. — Der, langt tilbage fandt jeg de kantede Bogstaver — hans og mit Navn, — og over det staar Korset som synligt Minde om det, som dødt og magtesløst bør være.

Det var Mindet om min første Forelskelse i Naboens Søn. Han havde taget mit Hjerte helt og holdent ved at behandle mig 14 Aars Pige barn som voksen og Dame. Ham betroede jeg mine Sorger og Glæder, og han delte dem ærligt med mig. I Kampens Bulder oppe i Skoven, naar vi

store Børn legede Krig, bar han sin Dames Farve i en himmelblaa Sløjfe paa Brystet. — Min Søndagskjole var himmelblaa og hjemmegjort.

Min unge, hede Kærlighed fik sit første, alvorlige Stød, da jeg en Aften sad oppe i Elmelysthuset, og der blev Vidne til, hvordan Naboens lille Barnepige uden særlig Anstrengelse fik de Kys, jeg kun i vage Drømme havde vovet at fantasere om.

Den Nat græd jeg mig i Søvn, men næste Morgen satte jeg Kors over hans Navn.

*

*

*

Den gamle Fabriksklokke lyder nu nede fra Byen og minder med sine malmfulde Slag om, at Dagen er ved at hælde. Atter en Kending, som faar Mindets Strenge til at dirre.

Erindringen om en underlig Jul, fra den Gang jeg gik i mit 18. Aar, dukker nu op:

Det var Lillejulenat, jeg var kommet hjem. I den skramlende Postvogn havde jeg rumlet de sidste tre Mil. Det var bidende koldt, og Blæsten havde slynget sine Kast omkring Vognen og faret hylende gennem hver en Sprække, — og der var mange! Men takket være Mormors blaatærnede Rejsekaabe med de tre Slag og den store Tospænder-Fodpose, sad jeg lunt og godt i mit Vognhjørne delende Fodposen med en mindre heldig stillet Medrejsende.

Mit antike Kostume havde vakt mere Latter end just Beundring paa Hillerød Banegaard, men jeg tænkte: Mor Jer kun, Mormors Kaabe og Fodpose er ikke til at kimse ad i 8 Graders Frost.

Gamle Far var selv ude for at tage imod mig i den sene Nattetime, og hans »Velkommen, min Tøs«, var den første hjemlige Hilsen, der lød til mig.

Hjemme i Dagligstuen sad Mor og ventede med The og Smørrebrød. Hun gav mig et Velkomstkys og hjalp mig af med Tøjet.

Og saa gaar jeg gennem de lave Stuer, hvor selv den lavendelfyldte Luft har Charmen over sig af det gamle, i Tiderne uforandrede.

I det lille opvarmede Barnekammer sover jeg saa atter, sover en rolig, drømmeløs Søvn, til jeg bliver vækket med Kaffen og den friskbagte Julekage. Og jeg har Raad til at tage en Morgenlur til højt op ad Formiddagen.

Min gamle Hund kan lugte, jeg er kommet hjem. Den staar smaahylende uden for Døren og beder om Foretræde. Da Mor lukker Døren op, stormer den ind og næsten æder mig med sine Kærtegn, indtil Katten nedlægger en bestemt Protest ved sin Hvæsen og »Langen ud« over dens Snude, som den nu hylende og nysende tager til sig. Bedrøvet og skamfuld lægger den sig foran Sengen, hvor den nøjes med stadig at have mig for Øje.

Far fremsætter et beskedent Ønske om snart

at spise Frokost, og for ikke at ødelægge den fre-
delige Morgenstemning, springer jeg op og staar
ti Minutter efter i Spisestuen.

Saa maa jeg ud at hilse paa Folkene. Der
staar Stine stor og bred i Køkkenet og fylder Æbler
og Svedsker i Ribbensstegen til Helligaften. Hun
hilser glad Goddag og betragter mig nøje. Saa
siger hun, ligesom hun gjorde i Fjor og forrige
Aar igen: »Nej Kors, hvor Du dog har skæmmet
Dig«, men føjer dog lidt efter trøstende til, »det
skal vi nok komme ud over, inden Juleferien
slutter.«

I Loen træffer jeg Rasmus Kistrup, han gir'
mig sin barkede Næve og nævner mig ved For-
navn ligesom Stine. Han lover Kaneføre i Jule-
Helligdage. »For je ved, naar Gigten hun drar'
mig, saa orer det bøst fra Nordost«, siger han, mens
han gnider sig ned ad de gamle, stive Lemmer.

I Stalden gaar vor gamle Røgter »Fløjte-Frede-
rik« og muger. Han er altid i daarligt Humør om
Formiddagen og besvarer kun min Hilsen med en
Brummen. Gamle Fredrik er lidt ved en Side;
han tjener kun for Føden, ellers er han hjemme-
hørende paa Arbejdsanstalten, den han nærer en
Rædsel og Respekt for som »det ondeste«, der
gives i Verden. Jeg ved af gammel Erfaring, at det
ikke nytter at inklade sig med ham paa dette Tids-
punkt af Dagen; derfor følger jeg langt hellere Kilians,
vor gamle Hests, gnæggende Kalden; den staar og
slider i Spiltouget, utaalmodig efter at hilse paa

mig. Jeg giver den Brød og klapper dens blanke, brune Skind, faar den til at give Pote, mens den kælent stryger sin bløde Mule op og ned ad min Kind, og imellem Stunder ser sit Snit til at knibe mine Kjoleknapper af. Ingen af sine gamle Vaner har den glemt, og da jeg løser den, sjokker den efter mig som en Hund, stiller sig roligt ved Have-laagen, mens Rasmus lægger Dækken og Buggjord paa den og hjælper mig op paa dens Ryg, hvorefter det gaar i lystigt Trav Haven og Vænget rundt.

Da Kilian og jeg kommer tilbage, staar Far ved Vinduet og siger truende: »Hvem har givet Dig Lov til det?«

»Det har Rasmus Kistrup, Far!« — For hans Autoritet bøjer vi os nemlig alle.

Det lider hen ad Eftermiddagen, Far foreslaar, vi skal spadserere en Tur.

Vi gaar den sædvanlige Gang omkring Trane-mosen. Da vi naar Arresødal, begynder Kirkeklokkerne at ringe Helligaften ind. Det lyder saa fredeligt og højtidsfuldt i Stilheden. Bag os ligger Fabriksbyen, hvor al den sædvanlige Larm er standset. Maskinhjulenes stærke Dundren, de store Smedehamres dumpe, taktfaste Slag, Vandmøllens Durren og Valseværkets Bum, Bum, alt det Arbejde, som ellers giver Støj og Byen Karakter, er nu indstillet.

Vi møder Arbejderne i store Skarer. De skyn-der sig hjem, hvor Hustru og Børn venter dem

med Julemaaltidet. Da vi atter naar Gaden, slukkes Lysene lidt efter lidt i Butikkerne, og kun de faa Petroleumslygter, der med lange Mellemlum er plantet i Gaderne, sender deres sparsomme Lys ud over den stille By, hvorover Mørket mere og mere breder sig. Kirkeklokkernes Ringen, som Blæsten bærer ned over Byen, hører op; men lidt efter tager den store Malmklokke, som ellers til daglig Brug kalder Arbejderne til og fra Fabrikkerne, fat, og nu lyder det stærkt og brusende atter ud over Byen, Ding — Dang, Ding — Dang. Den ringer Julen ind og slutter med Bedeslagene som en rigtig Kirkeklokke, og mens de sidste Slag dirrer i Luften, slukkes de sidste Lys i Butikkerne, og Byen ligger gemt i Helligaftens Fred.

Men Freden er ikke af lang Varighed. Et skrattende Horn fra Skovbakken forkynder, at Postvognen nærmer sig, og nu svinger den første gule Karrosse, efterfulgt af en lang Række Bivogne, om Tinghushjørnet, og under et skingrende Stød i Hornet ruller Vogntoget over Broerne ned i Strandgaden, i hvis fjerneste Krog Posthuset ligger gemt.

Blæsten tager af, og Sneen begynder at drysse. En ventende Skare staar her for at tage imod de rejsende. Forældre tager imod deres Børn, og Venner og Veninder omfavne hinanden med et: »Glædelig Jul.«

De rejsende, som har været saa heldige at faa Plads i de lukkede Vogne, kan prise sig lykkelige; men der er ikke faa, som med mangelfuldt Rejse-

tøj har maattet foretage den tre Mils lange Tur fra Hillerød paa aaben Vogn, og for disse har Julefarten været »ej blot til Lyst.«

*

*

*

Efterhaanden tømtes Pladsen foran Posthuset, og Vognene rullede en efter en bort.

Lænet op til et af de store Lindetræer, stod en lille sammenbøjet Skikkelse med en Haandkuffert i den ene Haand og en Malerkasse i den anden. Han saa sig spejdende om til alle Sider som for at se, om der ikke var nogen til at tage imod ham. — Nej, nu var der tomt, og den sidste Vogn rullet bort.

Lyset fra Posthusets Vinduer faldt i en Stribe ud over Vejen og strejfede ham, som han stod der i sin tynde Sommerfrakke, støttende sig til Træet.

Det var et mærkeligt, gammelungt, blegt Ansigt, omgivet af ravnsort, krøllet Haar, hvorpaa var trykket en blød, sort Kunstnerhat. Hele Skikkelsen lignede mere en Drengs, end en voksen Mands, saa spinkel og lille saa han ud.

Far og jeg var gaaet ned for at hente Posten. Jeg ventede udenfor og stod noget i Skygge paa den modsatte Side af Træet, da jeg hørte en Stemme, som jeg syntes at kende, mumle halvhøjt.

»Ja, hvad vilde jeg ogsaa her! En Jøde har intet med de Kristnes Jul at skøtte«.

Han lukkede Øjnene og knugede Hænderne et Øjeblik mod Panden, trykkede saa Hatten dybere ned over Øjnene og gik langsomt op ad Byen til.

Nu kendte jeg ham. Det var Kunstmaler Marcus, som havde boet hos os forrige Sommer. Et lille forknyt Menneske, men en fin Kunstnernatur. Han havde gaaet saa stille om og taget sine Studier hist og her, vor gamle Barkmølle havde han taget en af Akademiets Medailler paa; saa var han rejst tilbage til Hovedstaden henad Efteraaret.

Hvad vilde han dog her i Byen ved Vintertid? Maaske besøge os. —

Jeg løb efter og standsede ham.

»Hr. Marcus, nej, er det virkelig Dem?«

»Ja — det er mig. Hvad siger De til, at jeg nu saadan dumper lige ned til Dem? For De har vel faaet mit Brev?«

»Nej, vi har intet Brev faaet; men De skal være velkommen alligevel.«

»Tak, Frøken.«

Han saa træt og lidende ud. Jeg saa, han havde Møje med at gaa. Jeg bad ham tage min Arm, hvilket han dog afslog. Fader, som nu kom ud fra Posthuset, fik ham dog til at støttè sig ved ham.

Da vi kom hjem, blev Moder næsten forfærdet ved at se ham, og paa hendes Ansigt stod tydeligere skrevet end med rene Ord, at han just ikke var hende helt velkommen. Dog i samme Øjeblik

hun opdagede hans syge og forkomne Udseende, tog en blidere Stemning hende straks fangen, og hun sagde med sit hjertelige Tonefald:

»Men hvordan er det, De ser ud, Marcus? De har da vel ikke rejst i den Smule Overfrakke der i denne Kulde og uden saameget som en Kavaj.«

»Jo — det har jeg desværre, og tilmed paa aaben Vogn, saa jeg kan ikke nægte andet, end jeg er bleven meget forkommen.«

»Gud forbarme sig, De kan jo blive dødssyg af en saadan Tur.« — Og nu fik Mor travlt med at give ham varmt paa Fødderne, et Glas Vin og faa ham anbragt ved Kakkellovnen, hvor han næsten helt forsvandt i den store Armstol.

Dette uventede Julebesøg kom os alle lidt paa tværs, Mor dog mest. Der stod hun med sin Svinesteg og vidste hverken ud eller ind, for den kunde hun da umuligt byde en Jøde.

Om lidt skulde vi gaa til Bords. Folkene var allerede samlet i Spisestuen og Maden ved at blive sat frem. — Naa, der var intet andet at gøre; han maatte tage det, som det kunde falde.

Da jeg noget efter kom ind i Dagligstuen for at bede ham gaa til Bords, saa jeg den lille Skikkelse helt sammensunken i Lænestolen, Hovedet laa næsten paa hans Knæ, og den venstre Arm hang saa forunderlig slap ned. Jeg bøjede mig over ham og mærkede, at han sov. Hans Aandedræt lød tungt og uroligt; Varmen og Trætheden havde overvældet ham. Jeg gjorde Tegn til Far og Mor,

som kom i det samme, at de ikke maatte vække ham. —

— Vi gik stille til Bords uden ham.

Der var kommet et Uhyggens Skær over vor Juleaften; vi var tilmode, som jeg tænker mig Søfolkene maa være, naar de sejler med Lig i Lasten.

Julesalmen, der ellers altid plejede at blive sunget før Maaltidet, blev af Hensyn til Maleren kun hviskende oplæst. Moder græd lidt, og Far og jeg var tavse. Madlysten havde næsten rent forladt os. Kun Fløjte-Fredrik kilede paa Risen-grøden og Stegen, som den der ikke vilde give en Brøkdæl væk af de Behageligheder, der hører en af Aarets store Dage til. Han havde nemlig faaet bestemt Løfte paa, at han skulde blive helt mæt.

Ligesom vi var ved at rejse os fra Bordet, gik Døren sagte op fra Dagligstuen, og Marcus stod vaklende og stirrede ind paa os med et forunderligt glansfuldt Blik, mens han famlende holdt sig i Dørkarmen.

Jeg skyndte mig hen for at støtte ham. Han faldt tungt imod mig. Paa mit Spørgsmaal, om der var noget, han vilde have, rystede han sørgmodig paa Hovedet. Han hviskede noget, jeg ikke forstod, og samtidig saa han bedende paa Mor.

Hun ledte ham varsomt tilbage til Lænestolen og tog hans Hænder i sine. De var kolde som Is

Hans Læber bevægede sig, men vi kunde intet forstaa.

Endelig fik han hvasket med en sidste Anstren-
gelse og et hjælpeløst Blik paa Mor: »Syng Jule-
salmen.«

Og mens Moder holdt hans Hoved tæt ind
til sig, gik vi stille tilbage til Spisestuen og sang
Julesalmen:

Jeg som et Barn mig glæde vil
Og sjunge i det Høje.
Ej Sorg i Dag paa Jord er til,
Som tør min Sjæl nedbøje;
I Dag er fattigst Betler rig,
Et Paradis er Jorden mig,
Til mig Guds Engle kvæde!
I Dag er Dig en Frelser født,
I Dag al Verdens Sorg er død,
Og født al Verdens Glæde.

Da de sidste Toner af Salmen døde hen, lagde
han sig trygt ind til Moders Bryst og drog et Suk
— det sidste.

Det var en forunderlig Juleaften. En Sjæl fik
Fred, — men vi, vi stod saa uendelig fattige til-
bage. Og jeg havde for første Gang mødt Livets
Alvor ved denne ensomme Fugls Flugt fra de vild-
somme Veje.

*

*

*

Slægter kommer, og Slægter svinder.
Og over disse Slægter har den dybe Klokke-
tone dirret i umindelige Tider.

Dernede ligger Byen i Aftenfred. Dernede lever Menneskene, og der dør de.

I store Skarer kommer Arbejderne ud af Fabriksporten og spredes rundt til de smaa Hjem.

Hvor jeg kender disse Skikkelser. Tunge i Gangen, duknakkede og trætte.

De arbejder stille og trofast de 6 Dage om Ugen og holder Hvile den syvende — Dag efter Dag, Uge efter Uge, til Aaret og Livet er rundet.

De er lykkelige, for de har et roligt Sind uden Længsler — og de har aldrig set Verden ligge derude i straalende Lys for dem. —

*

*

*

Solen synker ned mod de fjerne Banker. Den kaster sit røde Guldsvær over min Barndoms Verden.

Er ikke det menneskelige Liv som en Sol, der stiger og synker?

Den gryende Morgenrøde er Barndommens Dage med det æventyrlige, rødmende Farvesvær.

Men Solen stiger og stiger indtil Middagshøjden. Det er Ungdommen, der glider, rækkende Manddommen Haanden.

Saa synker den langsomt, — daler ned bag det gyldne Tæppe, bag hvilket ingen kan se. Det er Alderdommen.

Men det mørke, uigennemtrængelige, bag hvilket Solen forsvinder — det er Døden.

*

*

*

Hjemløs — hvilken Fattigdom gemmes ikke i det Ord?

Saa inderlig hjemløs stod jeg her, med Ansigtet vendt mod Dødens Port.

Fra Skovens slyngede Stier kom selve Livet imod mig. Mand og Kvinde i Ungdoms Aar. Armen havde han om hendes Skulder, Livslyst straaledede fra Øjet og Elskovssmil om Læben. Smilende vandrede de mod Middagshøjden. Underligt — underligt — naar Livslyset slukkes!

Rundt omkring mig perler Dug paa Græsstraa og Blomster! —

*

*

*

Jeg stod i Dødens Have. Den laa højt over Byen og var venlig at se til.

Her i de lange Rader, skygget af hængende Pile, skærmet og plejet af kærlige Hænder, fandt jeg alt, hvad jeg søgte.

Slægtsnavne, kendte Navne — glemte Navne. Far og Mor — I kære gamle med det store Fond af Kærlighed, Overbærenhed og Opofrelse! — Og hvad fik I til Gengæld? — Ingen Tak, det var jo

kun Eders simple Pligt at ofre alt for de Børn, som spredtes for alle Vinde, og som næppe fandt det Umagen værd at give Livstegn fra sig. — Ak, for sent — altid for sent kommer Angeren.

Her er min lille Vens Grav. Hvor jeg husker ham, den lyshaarede Fyr, naar han smuttede gennem Hullet i Plankeværket fra Nabohaven ind i min Have, plyndrede mine Træer og brød mine Blomster, men bag efter ærligt kom til mig som en angrende lille Synder.

En Dag saa jeg ikke Aftrykket af hans smaa Fødder i min Have. Den næste Dag var han der heller ikke. Tredje Dag stod jeg i hans Syge-værelse, alle mine Blomster havde jeg i Favnen, og stille lagde jeg dem foran ham paa det hvide Lagen.

To feberglinsende Øjne saa op, og en lille brun Haand knugede min. Et sidste Smil fra min Ven, som da stod lige ved Dødens Port.

»Ikke tabt, kun gaaet forud«, staar der paa hans Gravsten. — Javist — javist — ikke tabt!

Jeg gaar videre mellem Gravene, hvor Frænders og Venners Navne møder mig under de hængende Pile, og spreder en egen Husvalelse fra sig, som mildt og lindt forjætter om Hvilen og den evige Fred.

Mens de dybe Klokketoner ringer Solen ned, sænker jeg ærbødigt mit Hoved og gaar bort med en Følelse, som havde jeg vandret paa et helligt Sted.

*

*

*

Gamle Minder — Klokkeklang!

Det var her i Dødens Have, Erindringerne om svundne Dage sagte kom glidende. Som gulnede Blade i Høstens Tegn dryssede de ned over mig, hist og her med et enkelt frisk, grønt Blad mellem alle de brogede.

Det suser saa sælsomt i de høje, slanke Popler. Der hviskes stille om Kamp og Kærlighed, Fred og Lykke, her ved Dødens Port!

*

*

*

Langt ude, under den hældende Bakkeskrænt, hvor Bølgens evige Rullen minder mig om Livets Skiften, vil jeg bygge mit Hus og vente i stille Aftenfred paa at fare gennem Dødens Port, ind til Hvilen og Freden i Glemselens sikre Varetægt.

Og her vil Minderne sagte drysse om mig under Bedeslagene fra Kirkeklokkerne, naar de ringer Solen ned.

*

*

*

•Jeg bygger mit Hus paa den øde Bred
ved det store Hav. Og jeg véd, jeg véd,
det bliver mit Hjem til det sidste.
Du store Hav, ved din Moderbarm
jeg glemmer Alverdens Strid og Larm
og alt det stygge og triste.

Jeg aabner mit Vindu. Der stryger ind
et Pust af din Aande, saa blød og lind
med Duft og Farver i Følge.
Og Himlen drysser sit Solfaldsskær
paa Agerens Muld og min Haves Træer
og Havets blaanende Bølge.

Saa sænker Mulmet sit sorte Slør,
og Dagens Farver og Toner dør
som Øjne — Øjne, der briste.
Men Havet nynner fra Bred til Bred
en Sang om Mindernes Evighed
— den Sang, jeg ikke vil miste. «*)

*) K—n.

INDHOLD.

	Side
Erindringer om Frederik VII.....	16
Morten og Hjorteper	26
Misse-graa-Kat	33
Lotte	53
Unkas.....	71
En underlig Jul	91
Dødens Have.....	102

Af **Rose Bruhn** er tidligere udkommet:

Mor Sara til Hoel.

Pris 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

Denne friske og tiltalende Fortælling vil sikkert finde mange Læsere og vække Opmærksomhed for Forfatterinden og hendes fremtidige Produktion. *Berlingske Tidende.*

Sælsomme Magter.

Pris 2 Kr. 75 Ø., indb. 4 Kr. 25 Ø.

Halvt Æventyr og halvt Roman, som Bogen er, skildrer den en ung Jydes Liv i Hjem- og Udland. Stilen er ofte spændt højt; men der er noget betagende i den hele Fremstillingsmaade. »Sælsomme Magter« er en ejendommelig Bog, sprængfuld af Handling, rask skrevet, men ikke nem at forstaa. *Zakarias Nielsen.*

Kærlighedens Veje.

Pris 2 Kr. 75 Ø., indb. 4 Kr. 25 Ø.

Ejendommelig for denne Forfatterinde er hendes Evne til at væve Æventyr og Virkelighedstraade sammen til poesifuld Menneskehistorie. Denne Fortælling svulmer af Sagnpoesi og Naturtrylleri, der er sat i en idelig Forbindelse med Bogens Personer, og flere af disse ligesom hæves op i en Sfære, dog ikke højere, end at man lever med dem og tager Del i deres Skæbne. (*Søndagsbl.*) *Z. Nielsen.*

Under Hjemmets Tag.

— Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre. —

De, som med Interesse har fulgt Forfatterinden fra hendes Debut, vil under Læsningen af denne Bog ikke kunne undgaa at lægge Mærke til, i hvor høj Grad hun har formaet at beherske sin kraftige Fantasi i disse Skildringer af Hverdagslivet, saa at den hverken er gaaet for højt op mellem Skyerne eller for dybt ned i Underverdenen — paa tværs af Themaerne. Anvendt paa rette Tid og Sted er en saadan Fantasi jo imidlertid en god Himlens Gave for en Forfatter.

Redaktør Svarre i Østsjællands Folkeblad, Køge.

Naar Jord og Hjerter gløder.

— Pris 2 Kr. 25 Øre, indb. 3 Kr. 75 Øre. —

Allerede fra Forf.s tidligere Produktioner kender man jo hendes Evner til med en Rigdom i Farverne at gengive Naturen i al dens Skønhed og Storslaaethed. Men i denne Bog, hvor der er saa rig Anledning til at skildre Naturen, hvor alt er i Oprør, faar dette hendes Talent Lejlighed til at træde endnu klarere frem for Læseren, og man rives fuldstændig med af hendes Skildringer heraf.

A. Moltke-Leth.

Faas i alle Boglader.

H. Hagerup's Forlag.
Gotersgade 28—30.

H. HAGERUP'S FORLAG. KØBENHAVN.

Unge Hjerter. Fortælling af *Christopher Boeck*. Femte Oplag. Pris 3 Kr. 25 Øre, indb. 4 Kr. 75 Øre.

Selma Lagerlöf om »Unge Hjerter«: »Jeg takker Dem hjertelig for den Fornøjelse, jeg har havt af at gennemlæse Deres glade Skildringer af dansk Landliv. Jeg kan nok forstaa, at de er aldeles rigtige og tagne paa Kornet ligesom den unge Pige selv. Og en særlig Fornøjelse har det beredt mig i Deres Bog at føres tilbage til Egne i Sverrig, kendte og elskede fra Ungdommen af, som De har skildret uden et eneste Fejlgreb.«

Edvard Grieg: »Deres Bog, »Unge Hjerter«, har jeg læst med stigende Interesse. Og, bedst, som det var, mødte jeg Ting, som tog mig helt ved sin Finhed. Saa f. Eks. »Bedstemor kører i Skoven« og »Brevet fra Betty« ikke at forglemme. — De er visselig Lyriker i Ordets bedste Forstand. Det beviser ogsaa Digtene.«

Denne sunde og straalende Bog er netop i Harmoni med Ungdommens frejdige Stævnen ud mod Livet og Lykken. Dens lyse Livsmod, Smaadigtene og de skønne Beskrivelser af Värmlands Natur vil tage de unge med Storm, fordi det alt er taget ud af deres egne Hjerter. *Kvindernes Blad.*

Livsmod. Fortælling af *Christopher Boeck*. Tredje Oplag. Pris 3 Kr. 75 Øre, indb. 5 Kr. 25 Øre.

Bogen rummer et Galleri af pudsigt komiske Provinsfigurer, til Tider uimodstaaelig komisk. *Illustreret Tidende.*

»Unge Hjerter« gjorde jo ved sin lyse Livsbetragtning og sit gode Humør overordentlig Lykke. Selv om nu »Livsmod« ikke er saa magelig Læsning, indeholder den dog tilstrækkeligt af frisk og elskværdigt Underholdningsstof til, at man kan spaa den en høj Stjerne hos Publikum.

Dagens Nyheder og Dagbladet.

Der er en Renhed og Finhed, en Friskhed og et stille Humor over alle hans Personer. *Kristeligt Dagblad.*

Christopher Boeck hører aabenbart til de Forfattere, der er »i Skuddet«. Hans »Unge Hjerter«, der udkom i Fjor, foreligger allerede i fire Oplag, og hans ny Bog »Livsmod«, har oplevet to Oplag, endnu før den er udkommen; det kan man da kalde Sukces. *Generalkorrespondance ved S. K.*

Faas i alle Boglader.

H. Hagerup's Forlag,
Gotersgade 28—30.

Sangens Magt. Fortælling af *Christopher Boeck*. Tredje Oplag. Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre.

Fortællingen om den stemmebenaadede, unge Kunstnerinde er baade ejendommelig og fin. *Berlingske Tidende.*

Der er saa følt en Stemning, saa lyrisk en Flugt i denne højtspændte Historie om to Menneskers Tiltrækning og Frastøden over for hinanden. *Dannebrog.*

En Forfatter, som er temmelig enestaaende i de nordiske Landes Litteratur, er Christopher Boeck. Han skiller sig fra det store Flertal af moderne Forfattere ved en Egenskab, der nu om Stunder synes at blive mere og mere sjælden: Han er en i Ordets videste Forstand god Forfatter. Dette fremgaar af hver Linie i det foreliggende Arbejde. *Af den svenske Presse.*

Arvingen til Skjoldnæs. Fortælling af *Christopher Boeck*. Tredje Oplag. Pris 3 Kr. 75 Øre, indb. 5 Kr. 25 Øre.

Blandt de mange Forfatternavne, der hvert Aar hvirvles ud paa Bogmarkedet, har Professor Boeck et af de bedste og mest skattede. Hans sidste Bøger har skaffet ham en stor og taknemmelig Læsekreds, der altid med Begærlighed og Spænding vil gribe en ny Bog af ham. Saaledes vil det utvivlsomt ogsaa gaa med »Arvingen til Skjoldnæs«, der — det være straks sagt — tilfulde tilfredsstillende alle Forventninger. Fint og nydeligt har Forf. fortalt sin Bog, og han har med megen Forstaaelse tegnet sine Personer, der gennemgaaende udmærker sig ved sjældent Liv og Ægthed — Stella, Baronessen og den trofaste Kristiane er saaledes Typer, man sent vil glemme — samtidig med at han med ikke ringe Virtuositet har oprullet en Række veltrufne Scener og Interiører.

Studentterhjemmets Presseudvalg ved K. L. G. R.

Med sine nydelige stemningfulde Naturskildringer, med al det sprudlende gode Humør og ægte Vid, der krydrer saa mange af Bogens Sider, tørde »Arvingen til Skjoldnæs« vel nok gøre Regning paa at vinde den samme store Læsekreds som Boecks tidligere Fortællinger. Den er mindst ligesaa frisk og underholdende som disse, og den ejer maaske nok mere kunstnerisk Ligevægt og Afrunding. Den er i Virkeligheden lige saa oprindelig og umiddelbar som Forfatterens Debutroman »Unge Hjerter«, og dog vidner den Modenhed og Sikkerhed, hvormed »Arvingen til Skjoldnæs« er bygget op, om, at Forfatterens Talent stadig er i rask fremadskridende Udvikling.

Nationaltidende.

Faas i alle Boglader.

H. Hagerup's Forlag,
Gotersgade 28—30.

H. HAGERUP'S FORLAG. KØBENHAVN.

Rose Bruhn:
ANNE LYKKE.

Historisk Roman.

Pris 3 Kr. 25 Øre, indb. 4 Kr. 75 Øre.

Vi ser i dette Værk Anne Lykke som den unge sprudlende, næsten sydlandske Kvinde. Og vi aner af givne Udgangspunkter i Karaktertegningen, hvor det bærer hen for denne mærkelige Kvindeskikkelse af en af de gamle — paa dette Tidspunkt stærkt degenerede — danske Adelsætter.

Fængslende og interessant er den Livsskæbne her behandles, og som Bogens første Del vidner om at Forfatterinden har Magt over Emmet og digterisk Evne til at iklæde det det strømmende Livs mangefarvede Dragt, saaledes føler man sig overbevist om, at anden Del vil holde hvad første lover.

Der er Grund til at lykønske Forfatterinden til hendes Førstevandring ad den historiske Romans Veje. Hun synes her at have fundet et Felt, som hun vil kunne dyrke med Udsigt til at naa de smukkeste Resultater. (*Ringsted Folketidende*).

»Anne Lykke« foregaar paa Christian den fjerdes Tid og Forfatterinden har øjensynlig ofret Flid og Omhu paa at sætte sig ind i den Tids Forhold, Udtryksmaade, Klædedragt og Boligforhold o. s. v. Derved kommer et Præg af Tilforladelighed over Romanen og saa er der det, at Fru Rose Bruhn kommer saa velsignet lang bort fra den opskruede Metode, der ellers er gængs ved Fabrikation af historiske Romaner, at de optrædende Personer skal tænke og gøre saa fuldendt renacæsemæssigt. Fru Rose Bruhn viser en fremragende Evne til at udstyre alle Bogens Figurer med menneskelige Drifter og menneskelige Tanker og finder rammende Udtryk derfor. Hendes Sprog er kvikt og malende, Handlingen skrider rask frem og der er slet ingen døde Punkter i Bogen. »Anne Lykke« bliver ved alt dette en overmaade læseværdig og god Bog, der vel kunne gouteres med lige Glæde af Folkebogsamlingernes jævreste Publikum og af mere kræsne private Bogkøbere. Det er en Bog, som Fru Rose Bruhn kan være bekendt at føje til sin hidtidige Produktion og som dansk Litteratur kan være tjent med at blive forøget med. (*Samsø Folkeblad*).

Faas i Boglader.

H. Hagerup's Forlag.
Gotersgade 28—30.

H. HAGERUP'S FORLAG. KØBENHAVN.

Rose Bruhn:
ANNE LYKKE.

Historisk Roman.

Pris 3 Kr. 25 Øre, indb. 4 Kr. 75 Øre.

Vi ser i dette Værk Anne Lykke som den unge sprudlende, næsten sydlandske Kvinde. Og vi aner af givne Udgangspunkter i Karaktertegningen, hvor det bærer hen for denne mærkelige Kvindeskikkelse af en af de gamle — paa dette Tidspunkt stærkt degenerede — danske Adelsætter.

Fængslende og interessant er den Livsskæbne her behandles, og som Bogens første Del vidner om at Forfatterinden har Magt over Emmet og digterisk Evne til at iklæde det det strømmende Livs mangefarvede Dragt, saaledes føler man sig overbevist om, at anden Del vil holde hvad første lover.

Der er Grund til at lykønske Forfatterinden til hendes Førstevandring ad den historiske Romans Veje. Hun synes her at have fundet et Felt, som hun vil kunne dyrke med Udsigt til at naa de smukkeste Resultater. (*Ringsted Folketidende*).

»Anne Lykke« foregaar paa Christian den fjerdes Tid og Forfatterinden har øjensynlig ofret Flid og Omhu paa at sætte sig ind i den Tids Forhold, Udtryksmaade, Klædedragt og Boligforhold o. s. v. Derved kommer et Præg af Tilforladelighed over Romanen og saa er der det, at Fru Rose Bruhn kommer saa velsignet lang bort fra den opskruede Metode, der ellers er gængs ved Fabrikation af historiske Romaner, at de optrædende Personer skal tænke og gøre saa fuldendt renacæensemæssigt. Fru Rose Bruhn viser en fremragende Evne til at udstyre alle Bogens Figurer med menneskelige Drifter og menneskelige Tanker og finder rammende Udtryk derfor. Hendes Sprog er kvikt og malende, Handlingen skrider rask frem og der er slet ingen døde Punkter i Bogen. »Anne Lykke« bliver ved alt dette en overmaade læseværdig og god Bog, der vel kunne goutes med lige Glæde af Folkebogsamlingernes jævreste Publikum og af mere kræsne private Bogkøbere. Det er en Bog, som Fru Rose Bruhn kan være bekendt at føje til sin hidtidige Produktion og som dansk Litteratur kan være tjent med at blive forøget med. (*Samsø Folkeblad*).

Faas i Boglader.

H. Hagerup's Forlag.
Gotersgade 28—30.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) Bredgade 32.

